



Socialdemokraterna
ÖSTERÅKER

EN BUDGET SOM TAR

ÖSTERÅKER

FRAMÅT!

BUDGET 2022, PLAN 2023-2024

Version 1.6



INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sida

1.0 ALLMÄNT	3
1.1 Budgetförord	3
2.0 BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR	4
2.1 Budgetens innehåll	4
2.2 Vision 2040 och mål	5
2.3 Demografi, försörjningskvot, utjämningsystem	5-6
2.4 Arbetsmarknadsläget, nyanlända	6
2.5 Uppgradera bostadsförsörjningsplanen	7
2.6 Långsiktig ekonomisk planering (LEP)	7
2.7 Systematiska kvalitetsarbetet, uppföljning och utveckling	7
2.8 Besparingar för 2022, samt PKV och OPI under mandatperioden	7
2.9 Investeringar	8
3 .0 OMVÄRLD OCH PÅVERKANSAKTORER	9
3.1 Regeringen	9
3.2 Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Budgetförutsättningar för åren 2020-2023	10
3.3 Konjunkturrapporter och prognoser	10-11
4 SKATT, INTÄKTER OCH INDEX	12
4.1 Utveckling av skattesatsen	12
4.2 Skatteintäkter och föreslagen skattesats	12
4.3 Kompensation av för låg indexuppräknings	12
4.4 Framtida volymökningar	12
5 NÄMNDERNAS BUDGET OCH UPPDRAG	13
5.1 Taxor och avgifter	13
5.2 Kommunfullmäktige	13
5.3 Val- och demokratinämnden	14
5.4 Kultur- och fritidsnämnden	15-17
5.5 Förskole- och grundskolenämnden	18-22
5.6 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	23-25
5.7 Vård- och omsorgsnämnden	26-28
5.8 Socialnämnden	29
5.9 Tekniska nämnden	30
5.10 Prioriterade investeringar	31
5.11 Byggnadsnämnden	32
5.12 Miljö- och hälsoskydds nämnden	33
5.13 Kommunstyrelsen	34-42
6 ORGANISATION	43
6.1 Lagg ner utförar- och beställarnämnds modellen	43
6.2 Konsultväxling och minskad sjukfrånvaro	43
7 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	44
7.1 Sammanställning nämndernas ramar	44
7.2 Kostnad och intäktsbudget	45
7.3 Investeringsbudget	46
7.4 Finansieringsanalys	47

1.0 Allmänt

En budget som tar Österåker framåt!

Österåker ska bli en mer spännande och innovativ kommun. Vi är övertygade om att det går att skapa den vikänsla, den anda, som många idag saknar. Ett Österåker som är känt för ett positivt sätt för att det är den kommunen som vågar satsa på rätt saker. Det var utgångspunkten i arbetet med att ta fram detta budgetförslag, en budget som tar Österåker framåt.

Nyckeln för att åstadkomma förändringen är att vågar satsa rejält på det som verkligen gynnar oss Österåkersbor. Vi ger alla nämnder full kostnadstäckning och slopar alliansens ständigt återkommande besparingar. Kommunens personal skall inte behöva springa ikapp sina egna löneökningar. Förutom det ger vi Österåkersborna följande:

- 100 miljoner till förskola och skola, varav ca 71 miljoner är politiska prioriteringar
- 38 miljoner till Kultur och fritid, varav ca 18 miljoner är politiska prioriteringar
- 297 miljoner i nya prioriteringar i investeringsbudgeten

Storsatsning på förskola och skolan

Rejäl höjning av skolpeng till förskola, grundskola och fritids. Tio nya heltidstjänster till Elevhälsan. Höjda likvärdighetsresurser med 10 %. Riktade pengar för minskade barngrupper i förskolorna. Lärarfortbildning och läromedel, och självklart permanentar vi lärarlönelyftet.

Storsatsning på kultur och idrottsliv

Kostnadsfri musikskola. Hyra och avgiftsfritt för Kulturknuten och Berga teatern. Helt slopade hyresavgifter för idrotten. Storsatsning på hästnäringen, vi skall bli länets främsta hästkommun. Fler fritidsfältare. Upprustning av badplatser. Inrättandet av en fritidsbank. Ökat aktivitetsstöd barn och ungdomsföreningar.

Storsatsning på investeringar

Vi tänker investera i ett bolltält med konstgräsplan för fotbollen. Vi finansierar ett nytt badhus och genomför ett riktat Förskole- och klassrumslyft. Underhåll och renoveringar av Skånsta ryttares anläggning samt satsningar och underhåll på ridstigar. Vi prioriterar nya gång- och cykelvägar och avsätter pengar till att asfalterar gång- och cykelvägen mellan Täljö station och Rydbo station.

Därutöver finns förslag på slopade avgifter för dagverksamheten för äldre. Slopande av minutjakten i hemtjänsten. Tio punkts program för ökad trygghet och säkerhet för alla samt ett tio punkts program för miljö, klimat och hållbarhet. Politiska ambitioner som vi finansiera med en klok skattehöjning med endast 95 öre.



Ann-Christine Furustrand, Kommunalråd i opposition

2.0 Budget och planeringsförutsättningar 2022 och plan 2023- 2024

Förslaget är upprättat i enlighet med antagna direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024

2.1 Budgetens innehåll

Vad en budget skall innehålla finns reglerat i Kommunallagen. Kommunerna ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen skall skattesatsen och anslagen anges. Av planen skall det framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten skall också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år.

Reglering av balanskravsresultat

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

God ekonomisk hushållning och medelsförvaltning med hög kvalitet

Kommunerna skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Enligt vår uppfattning är en budget i balans, dvs. att intäkter och utgifter går ihop en självklarhet. Men det räcker inte att Österåkers kommun enbart har en god ekonomisk hushållning. Kommunen ska leverera hög kvalitet i den verksamhet man finansierar. Det är lika viktigt för oss som att en budget går ihop på sista raden.

De övergripande finansiella målen antagna av kommunfullmäktige

- Budget ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna enligt kommunallagen.
- Nettokostnadsandelen ska högst motsvara 99 % av skatt och bidrag som utgiftstak
- Kommunens utdebitering hålls så låg som möjlig under 2021-2023. För år 2020 är den 17,10.
- Kostnadsutveckling per invånare ska inte överstiga 3 % i snitt under mandatperioden.
- Högst 50 % av pensionskostnader inklusive löneskatt avseende före 1998 som betalas ut årligen, kan finansieras av tidigare reserverade medel i eget kapital.
- Minst 50 % av investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar, ska finansieras med årets resultat och posten oförutsett och högst 50 % via realisationsvinster/exploateringsintäkter och egna medel.
- Årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras för resultatutjämningsreserv i balansräkning under posten eget kapital.

Uppdrag

De finansiella målen skall ändras så att de investeringar som kommunen behöver göra tillåts. Dagens finansiella mål lägger restriktioner på investeringsvolymen som är oacceptabla.

Kommunala utjämningsreserven (RUR)

Från 1/1 2013 kan man enligt kommunallagen reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Enligt Direktiv och anvisningar budget 2022, plan 2023-2024, reserverades i samband med bokslutet 2020 ytterligare 45,7 mkr till resultatutjämningsreserven under eget kapital, vilket gör att den nu uppgår till 225, 3 mkr

Finansiering av kärnverksamheten

Som grundprincip föreslår vi att kommunens kärnverksamheter bör finansieras genom löpande intäkter i form av skatter, statliga bidrag och avgifter, inte försäljning av gemensamma tillgångar.

2.2 Vision 2040 och mål

Enligt kommunallagen ska det i budgeten för verksamheten och ekonomin anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Det skall finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem. Förvaltningsberättelsen i delårsbokslutet och bokslutet ska utvärdera om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige har beslutat om. Detta är en del av den modell Kommunfullmäktige har fastställt av mål- och resultatstyrning. Vision 2040 " Med kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus, skapar vi en hållbar framtid. Österåker – möjligheternas skärgårdskommun." Vi Socialdemokrater har haft ett delvis annat förslag där vi ersatt "valfrihet" med mångfald.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- Invånarna skall uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service
- Österåker ska ha en ekonomi i balans
- Österåker skall vara bästa skolkommunen i länet
- Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning
- Österåker ska ha en trygg miljö
- Österåker skall utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka
- Österåker ska ha en stark och balanserad tillväxt. Tillväxten ska vara ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar

Uppdrag

Dagens inriktningsmål att Österåker skall vara bästa skolkommun i länet skall omarbetas. Revisorerna har i flera år pekat på svårigheter att utvärdera om kommunen nått sina mål. Kommunfullmäktiges fastställda indikatorer:

- Nöjdhetsindex (NKI) i undersökningar och Stockholm Business Alliance (SBA) undersökning
- Fortsatt god ekonomisk hushållning och fastställd åtgärdsplan vid eventuellt negativ avvikelse
- Andel elever med behörighet till gymnasium, lärarnas behörighet, minst godkänd i alla ämnen samt vårdnadshavarnas nöjdhet inom förskoleverksamhet
- NKI hemtjänst och äldreboende, samt brukarenkäter inom LSS
- Trygghetsfrågor i undersökningar och trygghetsindex för unga
- Antal nya bostäder och nya arbetsplatser

Uppdrag

Dagens indikatorer skall omarbetas för att skapa tydlighet i kommunorganisationen.

2.3 Demografi, försörjningskvot, utjämningsystemet

Vid 2020 års slut hade Österåker 46 644 invånare. Intern statistik från invånarregistret visar att kommunen vuxit med ytterligare 370 personer under årets förta fyra månader. Enligt prognosen redovisad i budgetdirektivet väntas antalet invånare i Österåker öka med i genomsnitt 900 personer årligen de kommande fem åren, med något större ökning i början av femårsperioden och mindre i slutet av perioden. På längre sikt är antagandena mer osäkra, men prognosen är att byggtakten ökar ytterligare 2026 och framåt, vilket genererar en större befolkningstillväxt. Utvecklingen har stor betydelse för kommunens kostnader och intäkter. Prognosen visar på en ökning med drygt 850 personer som är 80 år och äldre fram till sista december 2024. Det är en ökning med cirka 43 procent, samtidigt som invånarna i arbetsför ålder ökar med 9 procent. Invånarantalet var 30 juni 47 443 personer, varav cirka 35 000 i Åkersberga tätort och 1 900 på Ljusterö och närliggande öar. Antalet hushåll var 18 795 (2020) med en medelålder på 40 år.

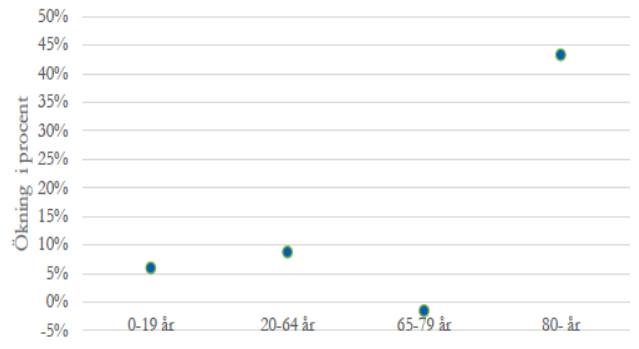
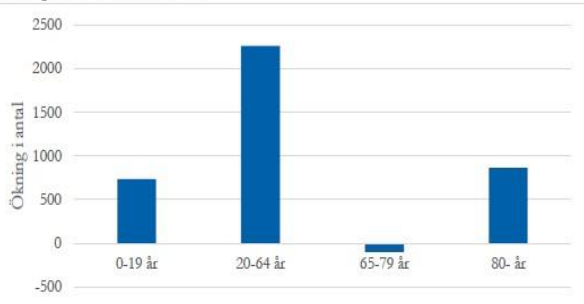
Befolkningsprognosen är starkt förknippad med nybyggnation och i kommunen beräknas framförallt inflyttning av människor i förvärvsarbetande åldrar med barn eller med barn på väg. Sker inte utbyggnaden i beräknad takt påverkas utvecklingen framförallt bland dessa grupper. Nybyggnadsprognosen från samhällsbyggnadsförvaltningen beräknar i genomsnitt 400 bostäder årligen fram till 2025, därefter väntas en ökad byggtakt. Givet att befolkningsutvecklingen följer prognosen för 2021 skulle det innebära följande förändringar i antal för verksamheternas respektive målgrupper:

- * Förskolebarn (1–5 år) ökning om knappt 100 barn
- * Grundskolan (6–15 år) ökning om knappt 60 elever
- * Gymnasieskolan (16–19 år) ökning om knappt 100 elever
- * Målgruppen för äldreomsorg (över 65 år) ökning med cirka 200 personer, varav 160 personer över 80 år

Försörjningskvoten/beroendekvoten

Enligt budgetdirektiven var den demografiska försörjningskvoten/beroendekvoten i Österåker omkring 81 slutet av december -20. Det betyder att 100 personer i åldern 20-64 år ska försörja 81 personer, fördelat på 48 barn och unga samt 33 personer som är äldre än 65 år. Mellan 2019 och 2020 minskade kvoten med 0,8 för att gruppen äldre minskade. Både rikets (77) och länets (67) kvot är lägre och sammantaget beräknas en relativt konstant kvot under perioden. Det är positivt att ha en låg försörjningskvot, i klartext betyder det att försörjningskvoten i vår kommun ställer stora krav på kärnverksamheter som förskola, skola och omsorg och dess finansiering. Österåkers beroendekvot visar tydligt att stora investeringar behövs för att klara både inflyttningen av barnfamiljer och en åldrande befolkning.

Diagram 3: Prognos av förändring av antal invånare i olika åldersgrupper mellan 2020 och 2024, i procent och absoluta tal.



Utjämningsystemet

Det är stora skillnader i skattekraft och mellan befolkningens behov av service i olika delar av landet, samtidigt som att staten vill att invånarna ska garanteras likvärdig kommunal service. Syftet med systemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och regioner att tillhandahålla service oberoende av skattekraft och kostnader som inte går att påverka. Systemet tar hänsyn till bland annat demografiska aspekter och Österåker erhåller ca 205 miljoner kronor för året 2022.

2.4 Arbetsmarknadsläget, nyanlända.

Enligt budgetdirektiven var det drygt 1700 inskrivna hos Arbetsförmedlingen i mars 2021. I likhet med riket finns en trend att antalet långtidsarbetslösa, det vill säga personer som varit arbetslösa minst ett år, ökat som en konsekvens av pandemin. I Österåker klassas 365 personer som långtidsarbetslösa vilket är en ökning med omkring 100 personer sedan mars 2020. Dessutom har 672 personer varit arbetslösa mellan 6 – 12 månader och riskerar att gå in i långtidsarbetslöshet framöver. Arbetslösheten var drygt 5 procent i mars 2021. Bland utrikes födda är arbetslösheten drygt 11 procent. Bland unga vuxna 18-24 år är den 7 procent. Samtliga uppgifter ligger jämfört med länet och riket lägre för Österåker. Efterfrågan på arbetsmarknaden är något lägre än tidigare års genomsnitt vilket indikerar att återhämtningen kommer att bli långdragen.

Nyanlända

Antal kommunanvisade som Österåker har tagit emot:

- 2016: 158
- 2017: 171
- 2018: 150 (140)
- 2019: 86
- 2020: 69
- 2021: 65

Planerat att ta emot:

- 2022 :57

Kommunstyrelsen har tagit fram "Riktlinjer för flyktingverksamhet och dess finansiering" samt "Åtgärder för integration". Mottagandet drivs som en resultatenhet ur kommunens helhetsperspektiv. De omedelbara kostnaderna står staten för, men de långsiktiga kostnaderna är kommunernas ansvar. Under förutsättning att läget i omvärlden inte förändras antas antalet nytillkomna ensamkommande barn och nyanlända fortsätta att minska. Fler nyanlända (SN budgetförslag) är kvotflyktingar som i regel har särskilda behov, vilket påverkar mottaglighet av integrationsinsatser och förlänger tiden för behov av försörjningsstöd. Migrationsverket har lämnat prognos av förstagångsären den avseende asylsökande fram till år 2024. Givet att prognostagandet kvarstår fortsätter nyanlända vara på en jämn nivå omkring 65 personer. De vikande intäkterna för Socialnämnden jämfört med tidigare år avser främst lägre intäkter för det minskade antalet nyanlända och ensamkommande från Migrationsverket.

2.5 Uppgradera bostadsförsörjningsplanen

Bostadsförsörjningsplanen som antogs 17 oktober år 2016 i kommunfullmäktige behöver uppgraderas. Det behöver göras utifrån vad som hänt sedan beslutet av planen år 2017 vad gäller till exempel Sverigeförhandlingarna, Översiktsplanen och den utveckling som skett under åren som gått. Även den framtida prognosen för efterfrågan framöver behöver analyseras och tas med i en uppgraderad Bostadsförsörjningsplan. Exempel på vad vi ser behov av kommer med i reviderat Bostadsförsörjningsplan är hur behov kan uppfyllas av att bygga bostäder för unga och äldre på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt och med rimliga hyror. Vi vill att möjligheten att bygga fler studentbostäder undersöks. Vi vill att Österåkers kommun öppnar upp för mer av klimatsmarta lösningar i byggandet av framtidens bostäder, som till exempel flerbostadshus byggda i trä och andra innovativa lösningar. Se uppdrag under kommunstyrelsen 5.13.

2.6 Långsiktig ekonomisk planering (LEP)

Enligt kommunens planerings- och styrprocess, fastställd av kommunfullmäktige 2010-11-08 skulle en tioårsprognos tagits fram för varje mandatperiod. Det togs fram en 2016 och därefter har det dröjt till 2021 då en ny Ekonomisk planering 2022-2031 antogs. I tjänsteutlåtandet anges att LEP med ett tioårsperspektiv skall uppdateras vartannat år. Den långsiktiga ekonomiska planeringen visar att kommunen är, och kommer fortsätta vara, i en period av tillväxt. Under 2024 beräknas folkmängden överstiga 50 000 personer för att vid 2030 uppgå till drygt 60 000. Den långsiktiga ekonomiska rapporten visar på ökande behov av förskoleplatser, grundskoleplatser, fritidshem och gymnasieplatser. Vi saknar dock behov av ytterligare utbildningsplatser i Margretelundsområdet, liksom ökade behov av platser inom KOMVUX. Det ackumulerade behovet av särskilt boende innebär 200 personer fram till 2031 med en total på knappt 470 personer. Behovet av hemtjänst väntas öka under 2021 med cirka 4 500 timmar. Ackumulerat behov under perioden om drygt 90 000 timmar. Det totala behovet 2031 uppskattas till 348 200 timmar samt ökat behov av insatser funktionsnedsättning inom LSS.

2.7 Systematiskt kvalitetsarbete, uppföljning och utveckling

Att utveckla målstyrningen är avgörande för kvalitetsarbetet och verksamhetens utfall. Vi måste ha resultatindikatorer som speglar väsentliga aspekter för verksamheten, som är transparenta och jämförbara över tid. Revisionen har pekat på svårigheterna att följa resultat och måluppfyllelsen. Att produktionsförvaltningens kvalitetsarbete saknar direkt koppling till verksamhetsplan och medel som kommunfullmäktige beslutar är en felande länk för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Att arbeta för en utmärkelse som Sveriges KvalitetsKommun när den egna verksamhetens systematiska kvalitetsarbete inte är en del av verksamhetsplan och budget vittnar om att fokus ligger på fel saker.

2.8 Besparingar för 2022, samt PKV och OPI under mandatperioden

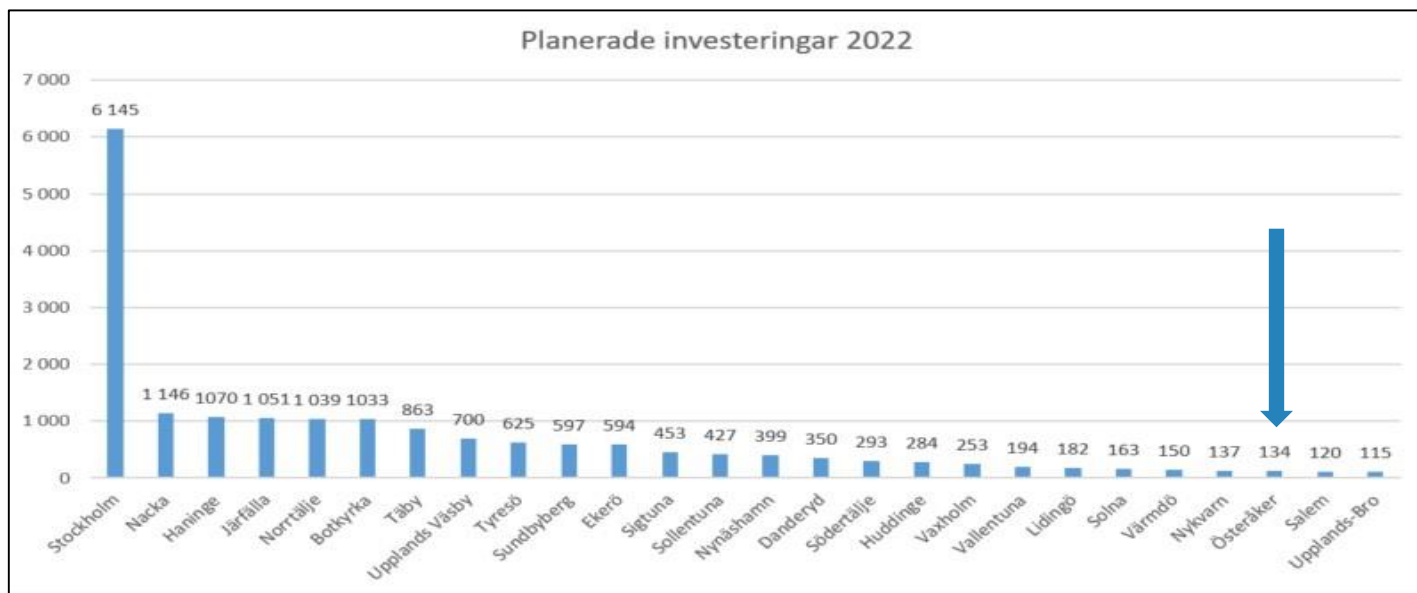
I budgetdirektivet finns ett antal besparingar. Dels är det en generell besparing (som kallas effektivisering) som motsvarar 3 300 tkr samt ett avkastningskrav på produktionsutskottet på 5 000 tkr som direkt slår mot kommunens kärnverksamhet. I delårsrapporten 2021-01-01—2021-08-3 så uppvisar produktionsutskottet ett förväntat underskott på 15 000 tkr för helåret. Till detta tillkommer besparingen av icke tillräcklig kompensation för kostnadsökningar. För 2022 uppgår dessa till 10 577 tkr. Det betyder att från 1/1 2022 så kommer besparingar på 18 877 tkr vara planerade, utöver de underskott som eventuellt uppvisas. Besparingar som vi inte avser att genomföra. Den ackumulerade besparingarna som man genomfört under mandatperioden när man inte givit verksamheterna tillräcklig kostnadstäckning uppgår till 50 725 tkr.

PKV och OPI jämförelse 2019-2022

År	Allians uppräknig	OPI	PKV	Skillnad %	Skillnad TKR
2019	2,0%	2,7%	2,7%	0,7%	14 445
2020	2,0%	3,0%	2,1%	1,0% - 0,1%	8 793
2021	1,0%	1,7%	1,7%	0,7%	16 910
2022	1,7%	2,0%	2,1%	0,5%	10 577
Summa					50 725

2.9 Investeringar

Som tidigare år har vi kartlagt samtliga kommuner i regionens planerade investeringar för år 2022. Sedan 2020 har Österåker haft den tredje lägsta investeringsbudgeten. Jämförelsen avser budgeterade investeringar inom den kommunala organisationen och inte samlade investeringar redovisade som koncern. Den låga investeringsnivån är direkt kopplad till ambitionen om landets lägsta skatt. Det gör att större investeringar som förskolor, skolor och boenden saknas och de uttalade politiska ambitionerna om nytt badhus och bolltält begravs i utredningar. Risken med detta är uppenbar, i takt med ökade investeringsbehov kommer kostnaderna av dessa stiga samt att kostnaderna för eventuell upplåning på den finansiella marknaden kommer öka. Tar man investeringsvolymen i regionen och ställer den mot befolkningsantalet skulle Österåker ha en investeringsvolym på ca 340 mkr årligen.



Uppdrag

Finansiering av investeringar

I Österåker låter man bostadsbolaget Armada hantera investeringarna inom kärnverksamheterna, detta genom tilläggshyresavtal på verksamheterna. De senaste större gällde Söraskolan, Skärgårdsstadsskolan och Österskärsskolan och uppgick till 398 mkr. Detta har medfört en rad besparingar inom verksamheterna eftersom alla kostnader skall täckas med skolpengen. I Alliansens nuvarande budget står det att Armada skall renovera det egna beståndet av förskolor och skolor (uppdrag 34). De enheter som står näst på tur är Margretelundsskolan, Tråsättraskolan och Bergsättraskolan, och investeringar skall finansieras via tilläggshyresavtal. Att finansiera kärnverksamheten genom tilläggshyresavtal är inget annat än en "giftig gåva" och är inte hållbart. En ny modell av finansiering bör utgå från egna medel samt lån från bank och finansinstitut.

3.0 Omvärld och påverkansfaktorer

3.1 Regeringen

Tillväxten i svensk ekonomi bedöms bli stark 2021 och 2022. Flera förtroendeindikatorer är på historiskt höga nivåer, både i tillverkningsindustrin och tjänstesektorn. Tillväxten drivs bland annat av en stark utveckling av hushållens konsumtion när allt fler är vaccinerade och restriktioner är på en låg nivå. I takt med att efterfrågan i ekonomin stiger väntas också utsikterna på arbetsmarknaden förbättras, men vissa grupper har fortsatt problem. Den kraftfulla finanspolitiken som förts under pandemin har varit en viktig förutsättning för att återhämtningen kommit igång så snabbt. För att inte riskera att bryta den snabba återhämtningen behöver finanspolitiken vara fortsatt kraftfull även nästa år. Flera internationella bedömare, såsom IMF, OECD och EU-kommissionen pekar på vikten av fortsatt stimulanspolitik. Sveriges stabila statsfinanser möjliggör fortsatt finanspolitisk stöttning av återhämtningen och hantering av pandemins risker.

Betydande resurser har tillförts kommuner och regioner för merkostnader som covid-19 har medfört för att stödja hantering av uppskjuten vård och för att mildra konsekvenserna av skattebortfallet som orsakats av lågkonjunkturen. Regionerna har tilldelats stora resurser för att kunna utföra en storskalig testning och smittspårning samt för att genomföra den största vaccinationskampanjen i Sveriges historia. Medel har också avsatts för att stärka äldreomsorgen och höja personalens kompetens. Sammantaget har de generella statsbidragen höjts mer än kommunalskatteinkomsterna har minskat

Företag har fått ekonomiskt stöd för att kunna övervintra krisen och undvika uppsägningar. Åtgärderna har minskat kostnaderna, stärkt likviditeten och förbättrat finansieringsmöjligheterna för företagen. Medlen har huvudsakligen fördelats utifrån hur allvarligt företagen har drabbats ekonomiskt, men vissa stöd har riktats till specifika sektorer, som exempelvis medier, kultur, idrott, kollektivtrafik, järnväg samt flyg- och sjöfart. Tillfälliga och tidigare lagda skattesänkningar för jobb och företag har också genomförts under 2021. Kostnaden för att anställa har sänkts genom tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter, bland annat för 19–23-åringar. Civilsamhället har fått ökade resurser och bostadsbidraget för barnfamiljer har höjts tillfälligt. Medel har även tillförts organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer.

Regeringen genomför en kraftfull grön återstart för att stödja den ekonomiska återhämtningen och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Satsningarna omfattar bland annat investeringar i energieffektivisering av flerbostadshus, utbyggd laddinfrastruktur för tunga fordon, tidigare lagd järnvägsunderhåll, åtgärder för skydd av värdefull natur, en skattereduktion för installation av grön teknik och satsningar på cirkulär ekonomi. Sveriges ekonomi klarade sig betydligt bättre jämfört med många andra europeiska länder 2020 och återhämtningen har hittills gått snabbare. Svensk BNP var under andra kvartalet 2021 tillbaka på samma nivå som före pandemin (diagram 1.3) Även i de övriga nordiska länderna har aktiviteten i ekonomin hållits uppe relativt väl.

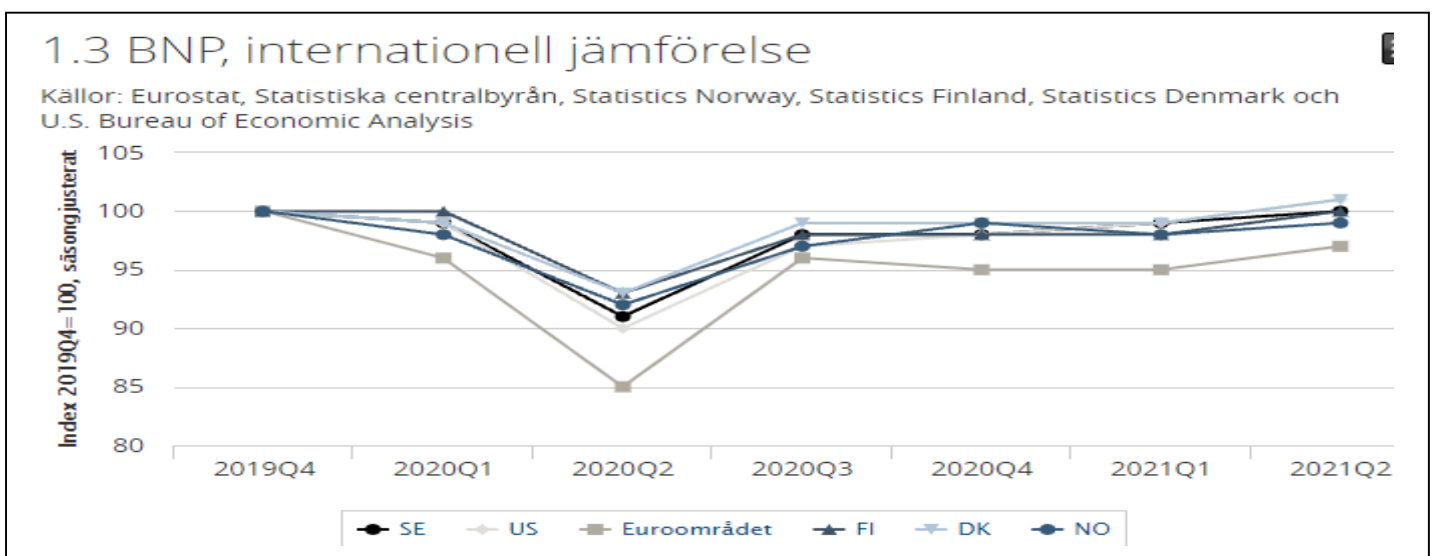


Diagram 1.3

3.2 Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Skatteunderlagsprognos 2022-2024

SKR:s skatteunderlagsprognos visar att svensk ekonomi varit starkare och återhämtningen gått snabbare än vad SKR tidigare räknat med. SKR har reviderat upp både BNP från drygt tre till över 4 procent ökning och skatteunderlaget från 3,2 till 3,7 procent i år. Det innebär att årets resultat i kommunerna troligen blir ännu starkare än vad SKR tidigare har bedömt. Förstärkningen av 2021 års skatteunderlag beror på att stora delar av återhämtningen, som SKR räknade med skulle komma först nästa år nu, har tidigare lagts. Det innebär en nedrevidering av skatteunderlagsökningen från 4,2 till 3,6 procent för 2022. 2022 är också ett år där stora delar av Corona stöden förväntas avvecklas. Sammantaget räknar SKR med att för åren 2022 till 2024 kommer nivån på det ackumulerade skatteunderlaget att bli något lägre än enligt den tidigare prognosen.

Skatteunderlaget påverkas förutom av konjunkturen också av befolkningens tillväxt och sammansättning. Om befolkningen ökar långsamt ökar också antalet arbetade timmar långsamt liksom beskattningsbara transfereringar, såsom föräldraförsäkringar, arbetslöshetsunderstöd med mera. Befolkningstillväxten är nu betydligt lägre än den har varit de senaste tio åren. Första halvåret av 2021 blev vi visserligen nästan 30 000 fler personer i Sverige, vilket är en lite större ökning än under första halvåret 2020. Men med undantag för 2020 så har befolkningen inte ökat så långsamt sedan 2008. Detta, trots att dödligheten inte har varit lägre än normalt i år (till skillnad från pandemins första år) och att födelsetalen ligger i nivå med det normala. Skälet är att invandringen är den lägsta sedan 2005. Den klart största invandrargruppen under första halvåret bestod främst av personer som har fötts i Sverige, därefter utvandrat och nu återvänt

3.3 Konjunkturrapporter och prognoser

Konjunkturinstitutet Konjunkturuppdatering augusti 2021– Glädjeskutt det tredje kvartalet

Lättade restriktioner bidrar till att hushållen ökar konsumtionen och ekonomin gör ett glädjeskutt. Deltavarianten av coronaviruset är dock en betydande osäkerhetsfaktor. Återhämtningen i den svenska ekonomin fortsatte som väntat det andra kvartalet i år. Enligt SCB:s BNP-indikator ökade BNP med 0,9 procent samtidigt som sysselsättningen steg med 1,2 procent. Lättade pandemirestriktioner bidrar till att hushållen ökar konsumtionen rejält det tredje kvartalet och ekonomin gör ett glädjeskutt. Därefter går återhämtningen in i en lugnare fas. Deltavarianten av coronaviruset är dock en betydande osäkerhetsfaktor. Om smittspridningen fortsätter att öka under hösten och restriktioner åter skärps, finns det risk att återhämtningen kommer av sig. Konjunkturinstitutets bedömning är att det finns ett utrymme om ca 40 miljarder kronor för ofinansierade åtgärder i budget för 2022. Det är ca 10 miljarder kronor mer än bedömningen i juni.

Nordeas konjunkturrapport, 1 september 2021

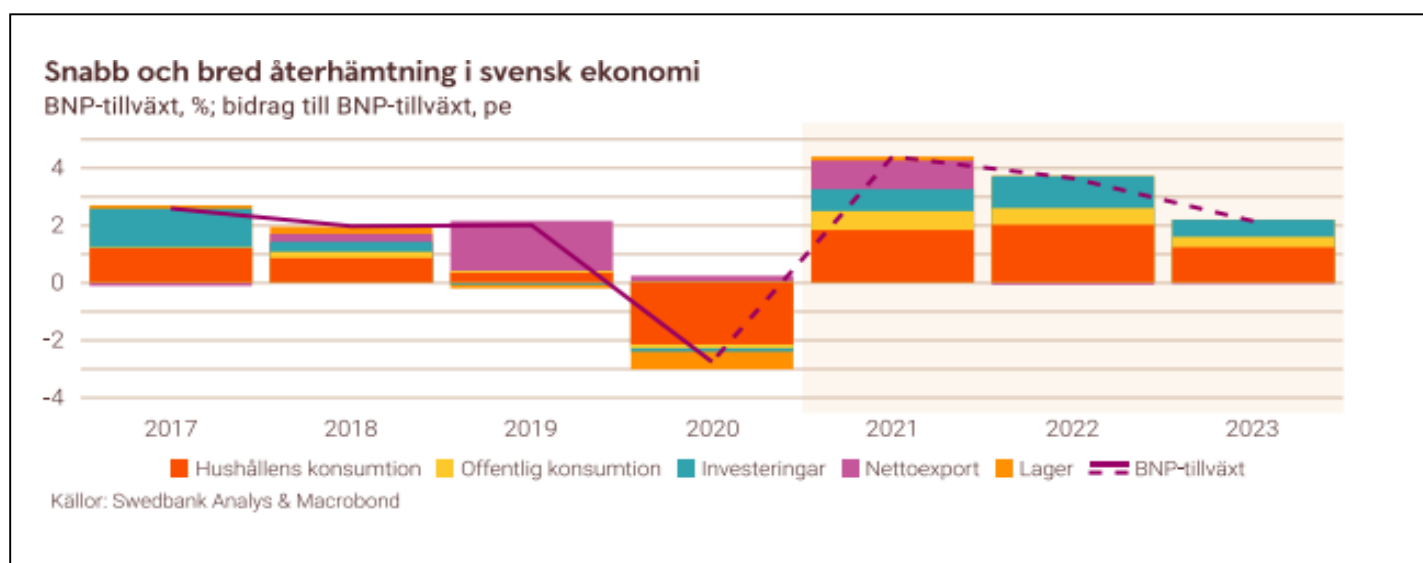
Svensk ekonomi går in i en ny fas med en stark konjunktur enligt Nordeas konjunkturrapport publicerad 2021-09-01. Risken för överhettning är större än för svag efterfrågan. Högt resursutnyttjande och brist på arbetskraft dämpar tillväxten. Trots det fortsätter såväl finans- som penningpolitik att vara mycket expansiv, vilket sätter fokus på inflation och löner. Enligt rapporten ligger återhämtningen efter pandemin bakom oss. Tillväxten breddas då även investeringarna tar fart och ekonomin går på alla cylindrar. Resursutnyttjandet är snart lika högt som under de starka konjunkturåren 2017 och 2018, enligt Annika Winsth, Nordeas chefekonom. Högt efterfrågan på varor i världen och globala logistikproblem i kölvattnet av pandemin pressar upp priser. Tillsammans med höga energipriser ger det första gången på länge ett mer tydligt inflationstryck och inflationen stiger över 2-procentsmålet det kommande året.

Även arbetsmarknaden lämnar krisen bakom sig samtidigt som befolkningen växer långsammare. Arbetslösheten faller snabbt och når samma nivå som innan pandemin redan nästa sommar. Bristtalen sätter matchningsproblematiken i fokus och löneökningarna växlar upp. Trots det fortsätter Riksbanken med krispolitik. Reporäntan ligger still under hela prognosperioden och först nästa år slutar Riksbanken med nya stödköp. Valåret 2022 innebär att finanspolitiken förblir mycket expansiv. Det finns utrymme för kloka investeringar, inte minst i infrastruktur och energiförsörjning. Risken är dock att det blir mer av kortsiktiga efterfrågestimulanser, vilket till och med kan vara skadligt enligt Nordeas konjunkturrapport. Låg vaccinationsgrad och vaccineringsvilja i delar av omvärlden utgör en risk. Större ekonomiska bakslag är dock mindre sannolika. De nordiska länderna går i takt och visar styrka. Inte minst skapar en mycket hög vaccinationsvilja goda förutsättningar.

Swedbanks konjunkturprognos augusti 2021

Återhämtningen i ekonomin fortsätter med full kraft under de kommande åren med stöd av lättade pandemirestriktioner och en expansiv ekonomisk politik. Men det finns risker som omgärdar prognosen, bland annat delvarianten av coronaviruset. Inflationen förbli låg, om än något stigande och reporäntan bedöms ligga kvar på 0 procent. Finanspolitiken har hjälpt till att hålla uppe ekonomin under pandemin men behöver nu växla över till framtidsatsningar.

Ekonomin ångar enligt konjunkturrapporten och återhämtningen fortskrider och under sommaren har även omsättningen i tjänstesektorn förbättrats betydligt. Korttransaktionsdata från Swedbank Pay visar att hushållen har spenderat mer pengar på tjänster i sommar jämfört med förra året och omsättningen i sektorn börjar närma sig nivåer före pandemin, även om ökningstakten bromsat in något i slutet på sommaren. Swedbanks prognos innebär en mycket bra ekonomisk återhämtning under de närmaste åren och kan karaktäriseras som optimistisk. Prognosen visar på några osäkerhetsfaktorer som till exempel globala störningar som av och till påverkar varuleveranser till det svenska näringslivet med negativa effekter på produktion och export som följd.



Riksbanken, penningpolitisk rapport, juli 2021

Enligt Riksbankens rapport från juli månad, har pandemins grepp om världsekonomin lättat under våren och försommaren och återhämtningen är på god väg. Allt fler är vaccinerade mot covid-19, smittspridningen har minskat påtagligt och restriktionerna har börjat avvecklas. Pandemin är dock inte över. Återhämtningen går i olika takt i olika delar av världen och det finns nya varianter av viruset som skapar fortsatt osäkerhet. De senaste månadernas utfall och indikationer bekräftar att utvecklingen i den svenska ekonomin, med hjälp av omfattande ekonomisk-politiska stödåtgärder, är stark. I både Sverige och omvärlden går återhämtningen nu lite snabbare än väntat och Riksbankens prognoser har revideras upp något.

4.0 Skatt, intäkter och index

4.1 Utveckling av skattesatsen

Kommunalskatten är kommunens största inkomstkälla. Den står för ungefär 70 procent av kommunens inkomster. Från år 2010 fram till år 2021, dvs under en period av 11 år, har kommunalskatten sänkts från 19:23 till 17:00. Det är sammantaget en sänkning med 2 kronor och 23 öre. Skulle kommunen göra den sänkningen idag i ett bräde skulle det motsvara en sänkning av kommunens inkomster med cirka 200 mkr. Som exempel kan nämnas att 200 mkr finansierar 333 lärare på ett år.

4.2 Skatteintäkter och föreslagen skattesats

Vi föreslår för år 2022 en höjning av skattesatsen med 95 öre jämfört med år 2021. Vilket ger en utdebitering med 17:95 kronor. Vilket ger intäkter på 2 288 820 tkr för år 2022, 2 412 049 tkr för år 2023 och 2 542 715 för år 2024. Budgetförslaget tar 98,80 % av skatteintäkter och bidrag i anspråk, med ett överskott på ca 37 miljoner kronor.

4.3 Kompensation av för låg indexuppräknings

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) publicerar prisindex över kommunernas kostnadsutveckling, den ena är prisindex för kommunal verksamhet (PKV) och omsorgsprisindex (OPI) vilket är framtaget tillsammans med Vårdföretagarna och Sobona. Enligt budgetdirektiven föreslås en indexuppräknings på 1,7 %. Enligt PKV ligger kommunernas kostnadsutveckling på 2,1 % i prognos från 2021-04-29 och kostnadsökningen inom OPI pekar på 2,0 %. För att ge full kompensation för förväntade kostnadsökningar bör indexuppräknings för 2022 vara 56 004 tkr, en skillnad på 10 577 tkr jämfört med planeringsdirektivets uppskattning.

Prisindex kommunal verksamhet

År	2020	2021	2022	2023	2024
Personalkostnad*	2,1	2,2	2,2	1,9	3,1
Övrig förbrukning**	0,8	2,1	1,7	2,0	2,1
Prisindex kommunal verksamhet	1,7	2,1	2,1	2,0	2,8

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50 % KPIF, konsumentprisindex med fast ränta.

4.4 Framtida volymökningar

Framtida volymökningar analyseras inför budgetprocessen för år 2023, plan 2024 -2025

5.0 Nämndernas budget och uppdrag

5.1 Taxor och avgifter

För 2022 gör vi följande undantag från planerade taxor och avgifter.

- 1) Slopade egenavgift till musikskolan (4 000 tkr)
- 2) Slopade avgifter för hyra av alla idrottsanläggningar (2 800 tkr)
- 3) Slopade avgifter kopplade till Kulturknuten och Bergateatern (510 tkr)
- 4) Slopande av avgifter dagverksamheten för äldre (350 tkr)

5.2 Kommunfullmäktige

KF	Brutto	Intäkter	Netto
	- 9 150	0	- 9 150

Satsningar	
Utbildningsinsatser JP	- 100
Utbildningsinsatser kommunrevisionen	- 150
Summa:	- 250

Utbildningsinsatser

Under år 2020 -2021 har kommunfullmäktige varit tvungen att arbeta med andra mötesformer än normalt beroende på Corona-pandemin. Vi har haft andra lokaler, uppkopplade telefonmöten, inställda möten, reducerat antal ledamöter mm. Vad framtiden kommer att innebära av liknande karaktär är svårt att överblicka utan "vi får laga efter läge". Hösten 2022 kommer allmänna val att hållas varför det kan uppstå kostnader för förändringar. Vi föreslår att de utbildningsinsatser som upphandlats för ledamöterna från JP med **100 tkr** får fortsätta. Till valet 2026 så kommer Österåker ha ett kommunfullmäktige med 61 ledamöter. Planering för detta är viktigt att lyft tidigt då det påverkar lokalerna.

Kommunrevisionen

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Efter valet 2022 kommer troligtvis nya revisorer att väljas så tid måste ges för att dessa kan sätta sig in i uppdraget. Det är viktigt att kommunrevisionen får kontinuerlig påbyggnad av sin kompetens inom området. Vi tillför **150 tkr** för utbildningsinsatser.

5.3 Val- och demokratinämnden

VDN	Brutto		Intäkter	Netto
	- 2 986		800	- 2 186

Satsningar	
Utveckling av demokratiuppdraget	- 200
Satsning på Ungdomsrådet	- 50
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 36
Summa:	- 286

Valåret 2022

År 2022 är det allmänna val till kommun, region och riksdagen. Pengar för att genomföra detta på ett rättssäkert sätt behövs. Viss förnyelse av valmaterial såsom skärmar, valsedelslådor med mera måste också göras. Under åren 2019-2021 genomfördes marginellt med sammanträden dels för att nämnden 2019 överskridit valbudgeten och dels på Corona-pandemin, men mest på grund av ointresse från alliansens i nämnden. Vi genomförde dock valet till Europaparlamentet.

Det är viktigt att nämnden får resurser för att kunna driva demokratifrågor i enlighet reglementet. År 2021 borde varit ett år då man verkligen lyft fram demokratifrågor eftersom det är 100 år sedan den allmänna rösträtten genomfördes. För att skapa ökad delaktighet behövs information/dialog med medborgarna och inom kommunala verksamheter. Vi ser en kräftgång i de demokratiska frågorna med att handlingar inte finns tillgängliga till nämndmöten av beslutade karaktär.

Kommunens webbplats är en viktig funktion för att ge innevånare kunskap om verksamheten och därmed förbättra förutsättningar för ökad delaktighet. Information till eleverna i högstadiet, gymnasiet och vuxenutbildning bör ges om den kommunala demokratin och om kommunen ansvarar för medborgarna. Nämnden bör utveckla samarbetet med Ungdomsrådet för att få deras synpunkter på hur demokratin kan utvecklas i kommunen. Nämndens ledamöter bör erbjudas möjlighet att delta på SKR:s demokratidagar och andra relevanta seminarier för att få inspiration och ökad kunskap om demokratiutveckling.

En översyn och tillskapande av fler vallokaler är ett måste då kommunen växer med rekordfart. Då kan insatser riktas för att öka valdeltagandet. Utöver detta tillför vi **200 tkr** för utveckling av demokratiuppdraget och **50 tkr** till ungdomsrådet.

Kompensation av för låg index uppräknings

I Val- och demokratinämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **36 tkr**.

5.4 Kultur- och fritidsnämnden

KFN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 137 810	1 890	- 135 920

Satsningar	
Storsatsning på kultur- och idrottsliv	- 7 310
Länets främsta hästkommun	- 2 000
Fritidsgårdar	- 2 000
Upprustning av badplatser	- 1 500
Biblioteken	- 1 000
Fritidsfältare (2st)	- 900
Slopande av besparing	- 700
Kompensation av för låg index uppräknig	- 500
Bidrag till kulturföreningar	- 500
Inrättande av fritidsbank	- 400
Kultursamordnare, samverkan och utbildning, halvtid	- 400
Bidrag för upprustning av bygdegårdar	- 300
Aktivitetsbidrag, ökning	- 200
Skärgården som kulturbevarare	- 100
Stöd till friluftsföreningar	- 100
Projekt för nyanlända	- 100
Summa:	- 18 010
Prioriterade satsningar i investeringsbudget	
Bolltält med konstgräsplan	- 100 000
Nytt badhus	- 80 000
Underhåll renovering Skånsta ryttare samt satsning på ridstigar	- 3 000

Storsatsning på kultur- och idrottsliv

Vi tänker sätta Österåker på kartan som den kommun som satsar på barn, kultur och idrott. Vi vill ge de bästa förutsättningar för barn att nå sin fulla potential inom området. Avgifterna för att som elev gå på musikskolan tas bort helt. Det skall inte vara plånboken som avgöra om våra unga ska kunna utveckla sin kulturella och musikaliska förmåga. Avgiften för kulturverksamhet att hyra Bergateatern tas bort. Avgiften för att hyra idrottshallarna tas bort, det är vårt sätt att stödja alla hårt arbetande idrottsföreningar som ger barnen en bra och utvecklande verksamhet. Detta gör vi genom att:

- Slopad egenavgift till musikskolan
- Slopande av avgifter och hyra för Kulturknuten och Bergateatern
- Slopande av hyresavgifter för idrotten

Vi kompenserar med **4 000 tkr** för den borttagna egenavgiften till musikskolan, med **2 800 tkr** för borttagna taxorna för kommunens anläggningar och med **510 tkr** för borttagande av hyresavgifter Kulturknuten och Bergateatern.

Fritidsgårdar

Det är viktigt att kommunen tillhandahåller meningsfulla aktiviteter på våra fritidsgårdar, bra fritidsaktiviteter rustar våra unga för livet vi tillför **2 000 tkr**. Det möjliggör satsning på sommarprojektet som inte längre erhåller statsbidrag, samt projekt för barn- och ungdomar från andra kulturer. Fritidsgårdarna skall vara öppna varje dag då de är viktigt med kontinuitet och för att personalen ska kunna arbeta förebyggande mot gäng och kriminalitet.

Upprustning av badplatser

Badplatserna måste rustas upp då de idag inte är i den bästa formen vare sig tillgänglighet eller miljömässigt. Badplatserna ska ses över redan nu för att de ska vara i gott skick till sommaren 2022. Vi tillför **1 500 tkr**.

Biblioteket

För att biblioteken ska vara tillgängliga måste de vara öppna varje dag, så att även de som pendlar har möjlighet att besöka biblioteken. Biblioteken måste även kunna utveckla olika program som väcker lusten att läsa. Det bör löpande köpa in nya böcker för utlåning inte minst litteratur på de olika språkgruppernas modersmål. Därför satsar vi **750 tkr** på biblioteken och tillför **250 tkr** för inköp av litteratur.

Länets främsta hästkommun

Hästnäringen fyller flera viktiga funktioner i samhället och därmed också i vår kommun. Det finns en stor variation av verksamheter som omfattar näringen och här finns stor potential för utveckling. Hästarna håller vårt landskap öppet och dessa marker är en förutsättning för att många växter och djur, inte minst pollinerare. Österåker är en växande kommun och här är viktigt att hitta balans mellan exploatering och bevarande av hagmark. Inga hagar, inga hästar. Forskning visar att hästar påverkar utvecklingen av förmåga till ansvarstagande, empati och att hästar kan vara till stor hjälp att förebygga psykisk ohälsa och även öka välbefinnande.

Den har även bevisat att hästen är utmärkt för att förhindra stress och ohälsa, oavsett om du är elitidrottare, friluftsmänniska eller vill ha mental och fysisk avkoppling. Även personer med olika typer av funktionsnedsättning kan använda sig av hästen på samma sätt som personer utan handikapp. Ridning är också en av de absolut största idrotterna bland barn och unga. Det är kostsamt att driva ridskola. Det kräver anläggningar med funktionella byggnader och arealer. Vi tillför **2 000 tkr** för att kartlägga hästnäringen i kommunen samt genomföra åtgärder för att lyfta hästkommunen Österåker. Vi tillför **1 000 tkr** till underhåll och renovering av Skånsta ryttares anläggning samt **2 000 tkr** till anläggande av nya ridstigar samt underhåll till investeringsbudgeten 2022.

Ytterligare fritidsfältare

Vi ser att det finns ett behov av att utöka gruppen fältassistenter med ytterligare två tjänster. Vi tillför **900 tkr**.

Slopad besparing på KFN

I direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024 så genomförs en besparing på KFN på 700 tkr. Denna besparing avser vi att inte genomföra och kompenserar nämndens budget med **700 tkr**.

Kompensation av för låg index uppräknings

I kultur- och fritidsnämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **500 tkr**.

Bidrag till kulturföreningarna

Bidrag till kulturföreningar höjas, vi tillför **500 tkr** så att fler kan få tillgång till kulturbidrag av de föreningar som sysslar med kulturellverksamhet i dag så räcker inte bidraget fullt ut till alla som söker.

Kultursamordnare

Kulturen i Österåker sjunker av liv. Berga teatern, Folkets Hus med bio Facklan, Länsmansgården, utställningslokaler vid Ljusterö torg, Wirabruk, Ekbacken, Biskops Tuna m.m. Det finns samverkan mellan aktörerna men den skulle kunna utvecklas så att kapaciteten används optimalt. Att skapa kreativa möten skulle ge ett kulturluft där delaktiga och aktiva invånare är viktiga komponenter. Vi inrättar en kultursamordnare på halvtid för samverkan, utveckla Berga Teatern och ta fram en strategi för verksamheten. Avsikten är inte att kommunen ska konkurrera om verksamheten som privata eller ideella aktörer kan göra lika bra eller bättre. Vi tillför **300 tkr** samt för samverkan och utbildning **100 tkr**.

Inrätta en fritidsbank

Fritidsbanken startade 2013 och som idag finns i 95 kommuner. Den samlar in utrustning från privatpersoner, föreningar och företag och lånar ut den gratis, precis som ett bibliotek, i upp till 14 dagar. Erfarenheten visar att man når nya målgrupper och att man, genom att prova olika aktiviteter kan slussa låntagare vidare till organiserade idrott och friluftorganisationer. Det främjar såväl spontan som organiserad idrott och bidrar till ökat intresse för friluftsliv. Vi tillför **400 tkr** för skapandet av Fritidsbanken.

Upprustning av bygdegårdar

Bidrag till Bygdegårdsföreningar ska införas så att de kan söka för upprustning av sina lokaler då det idag är svårt att söka och få då man ska konkurrera med kulturbidragets ansökningar, vi tillför **300 tkr**.

Aktivitetsstöd till barn och ungdomsföreningar

Stödet ökas, vi tillför **200 tkr** för att föreningarna ska kunna hålla en verksamhet med hög kvalitet och kunna utveckla sin verksamhet och samtidigt kunna ha en medlemsavgift som alla kan ha råd med. Det är av stor vikt att ha en bra barn-ungdomsverksamhet för att fånga upp så många som möjligt.

Skärgården som kulturbevarare

Vi vill att människor ska kunna komma till vår skärgård och få uppleva ett lite annorlunda kulturliv därför måste vi få fler båturer som man kan nå öarna med framför allt till de öar som har olika kulturaktiviteter på sommaren och även ge människor möjlighet till att besöka de små museer som finns i skärgården. Vi tillför **100 tkr**.

Stöd till Friluftsföreningar

Stöd till våra friluftsföreningar som gör ett bra arbete med att lära sig vad som är rätt och fel i naturen. Vi tillför **100 tkr**.

Projekt för nyanlända

Projekt för nyanlända för att få kunskap om de olika grupperna och deras kulturer och kunna anpassa deras tillvaro till vår kultur. Ett sådant projekt skulle även ge svenskar ett nytt sätt att se på integration. Vi tillför **100 tkr**.

Uppdrag:

Plan för etablering av fritidsgårdar

En plan för skall tas fram för att se till att det finns fritidsgårdar i alla kommundelar, bland annat i Svinninge området.

Bergateatern

En strategi skall tas fram under år 2022 för att lyfta Berga teaterns verksamhet i samverkan med andra aktörer.

Spontanidrott

En plan skall tas fram för att främja spontanidrotten, med framtagande av platser för spontanidrott i olika områden.

Motionsspåren i kommunen

Upprustningsbehovet av motionsspåren skall genomlysas och en skötselplan tas fram.

Idrottsföreningarna som ej hyr kommunens lokaler

I samverkan med idrottsföreningarna tillsätta en utredning för att ta fram ett nytt långsiktigt ekonomiskt stöd till idrottsföreningar som omfattar föreningar som inte hyr lokaler av kommunen.

Utreda stödet till pensionärsorganisationerna

Utreda stödet till pensionärsorganisationerna och deras tillgänglighet till idrottslokaler. Samt utreda möjligheten för olika grupper i samhället att kunna nyttja sportanläggningarna på dagtid för verksamhet.

Ökad tillgänglighet

Utreda tillgängligheten inom all verksamhet för idrott och friluftsliv. Detta innebär att t.ex. badplatser måste anpassas så att alla kan komma ner i vattnet på ett riskfritt sätt.

Investeringar:

Bolltält med konstgräsplan

Vi aktualiserar och finansierar den tidigare stoppade planerna på att bygga ett övertryckstält med konstgräsplan. Ny lokalisering och vi avsätter **100 mkr** som projektet uppskattas att kosta till investeringsbudgeten för 2022.

Nytt badhus

Den nuvarande simhallen håller inte måttet för en modern anläggning, och det är konstaterat sedan länge. Planerna på nytta badhus har funnits och även på valaffischer så sent som 2018. Som den skärgårdskommun som Österåker är och med tanke på de positiva hälsoeffekter som finns så är det hög tid att gå från drömmar till verklighet när det gäller nytt badhus. Vi avsätter **80 000 tkr** till investeringsbudgeten för 2022 och 2023.

Underhåll av lokaler och hagar samt nya ridstigar.

Vi tillför **1 000 tkr** till underhåll och reovering av Skånsta ryttares anläggning samt **2 000 tkr** till anläggande av nya ridstigar samt underhåll till investeringsbudgeten 2022.

5.5 Förskole- och grundskolenämnden

FGN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 1 184 013	81 200	- 1 102 813

Satsningar	
Höjning av skolpeng förskola och grundskola	- 32 195
Permanent lärarlönelyftet	- 9 400
Det kompensatoriska uppdraget, ökade likvärdighetsresurser	- 6 000
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 5 418
Minskade barngrupper i förskolan	- 4 500
Kompetensutveckling inom förskola och fritids	- 4 500
Elevhälsan och psykisk ohälsa hos våra unga	- 4 200
Andelen behöriga lärare	- 4 000
Satsning på läromedel	- 1 000
Kostnadsfria mensskydd för hög/mellanstadieskolor	- 200
Summa:	- 71 413
Prioriterade satsningar i investeringsbudget	
Förskole, fritids och klassrumsluft	- 30 000
Investeringar av ny hårdvara	- 500

Våra skolpolitiska prioriteringar

De utgår från de tre områdena Skolverket konstaterat är avgörande för att höja resultaten och kvaliteten inom förskola och skola. Det är att förbättra likvärdigheten, stärka läraryrket och föra en långsiktig skolpolitik. I jämförelse med snittet i länet/landet har vi lägre kostnader för förskola, förskoleklass, grundskola, och fritidshem (källa Kolada). Skillnaden påverkar resultatet av allt arbete inom förskola och skola och de som betalar skillnaden är våra barn, föräldrar och anställda. Likvärdigheten måste bli bättre, anställdas villkor och situation förbättras och kortsiktighet måste ersättas med en långsiktig skolpolitik som syftar till mer än en tävling i att påstå sig ha länets bästa skola.

Kostnad förskola, grundskola, förskoleklass, fritids (2020)	Österåker	Snittet i länet	Snittet i landet
Förskola	140 145 kr	157 956 kr	160 769 kr
Grundskola	113 057 kr	118 282 kr	119 142 kr
Förskoleklass	52 060 kr	59 641 kr	65 563 kr
Fritids	33 180 kr	36 700 kr	41 836 kr

Höjning av skolpeng till förskola och grundskola

I nämndens budgetförslag höjs skolpengen med 1,7 % inom förskola och grundskola. Vi har kompenserat uppräkningsen med 0,4% enligt PKV och tillför ytterligare **32 195 kr** i en riktad höjning av skolpengen att fördelas enligt nedan samt att 30 timmars vistelsetid för barn som får syskon återinförs inom förskolan.

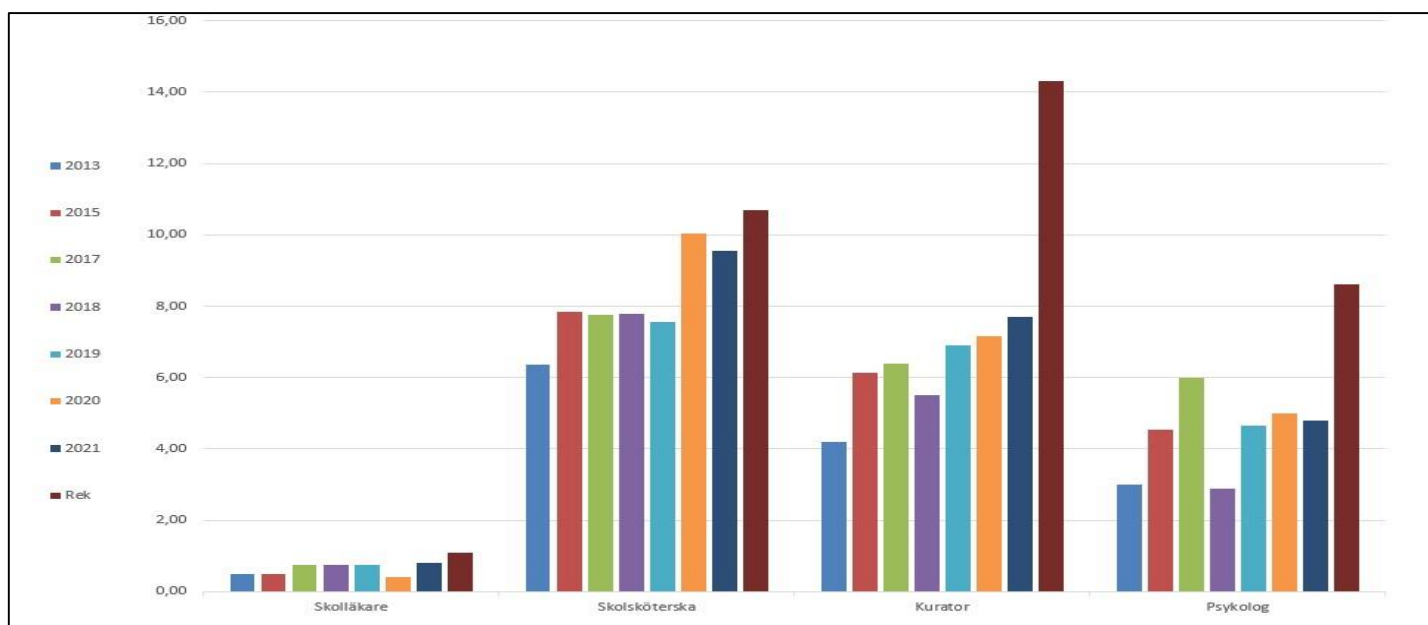
Förskola	Budget 2021	Budget 2022	Belopp	Procent (%)
Barn 1-2 år, mer än 30 tim.	138 081 kr	145 537 kr	7 456 kr	Totalt 5,4 %
Förskola 1-2 år 16-30 tim.	75 944 kr	80 044 kr	4 100 kr	Totalt 5,4 %
Förskola 1-2 år max 15 tim.	58 632 kr	61 798 kr	3 166 kr	Totalt 5,4 %
Barn 3-5 år, mer än 30 tim.	98 776 kr	104 109 kr	5 333 kr	Totalt 5,4 %
Förskola 5 år max 30 tim.	79 018 kr	83 284 kr	4 266kr	Totalt 5,4 %
Förskola 3-4 år 16-30 tim.	54 326 kr	57 259 kr	2 933kr	Totalt 5,4 %
Förskola 3-5 år max 15 tim.	41 928 kr	44 192 kr	2 264kr	Totalt 5,4 %
Grundskola år 1-9				
Förskoleklass	36 763 tkr	37 865 tkr	955 tkr	Totalt 3,0 %
Fritidshem	106 289 tkr	109 477 tkr	2 763 tkr	Totalt 3,0 %
Grundskola år 1-3	62 742 kr	64 875 kr	2 133 kr	Totalt 3,0 %
Grundskola år 4-5	67 604 kr	69 902 kr	2 298 kr	Totalt 3,0 %
Grundskola år 6-9	80 371 kr	83 103kr	2 732kr	Totalt 3,0 %

Permanent lärarlönelyftet

Lärare och rektorer är nyckeln till en framgångsrik skola. Att lönen är avgörande för att stärka läraryrket är konstaterat, också av forskningen. Fler och fler kommuner i landet som ser utmaningen med att klara kraven på behöriga lärare inom förskola, fritids, skola och gymnasium har valt att permanenta lärarlönelyftet. Enligt Skolverket har 19 av 26 kommuner i länet permanentat hela eller delar av lärarlönelyftet. Vi tillför **9 400 tkr** (per läsår) för att permanenta lärarlönelyftet samt en genomgång för de lokala kriterier för hur bidraget ska fördelas utöver de krav som ska uppfylla enligt förordningen.

Elevhälsan och psykisk ohälsa hos våra unga

Det förebyggande arbetet i spåren av den ökade psykiska ohälsan hos våra unga kräver att elevhälsan förstärks och utvecklas. Enligt Socialstyrelsens har den psykiska ohälsan hos barn i åldern 10-17 år ökat med över 100 procent på tio år. Folkhälsomyndigheten har publicerat en mycket väl underbyggd rapport om vad den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga beror på. Myndighetens slutsats, som bygger på en översikt av befintlig forskning, är att skolan kan vara en viktig orsak till problemet. Ser man till de rekommendationer* som finns har vi fortsatt behov av att tillföra resurser till elevhälsan. För ökad bemanning inom elevhälsan i grundskolan tillför vi **4 200 tkr** vilket motsvarar 7 tjänster.



*Rekommendationer inom elevhälsan:

Skolläkare = 1,0/4000 elever

Skolsköterska = 1,0/400 elever

Skolkurator = 1,0/300 elever

Skolpsykolog = 1,0/500 elever

Svenska Skolläkarförbundet

Riksföreningen för skolsköterskor

Akademikerförbundet SSR

Sveriges Psykologförbund

Det kompensatoriska uppdraget, ökade likvärdighetsresurser

Skolans likvärdighet handlar om att en elevs möjlighet att lyckas i skolan inte på ett systematiskt sätt ska bero på elevens familjebakgrund, var i landet eleven bor eller vid vilken skola eleven går. Detta är det kompensatoriska uppdraget och finansieras genom ett antal likvärdighetsresurser. Här ingår tilläggsbelopp och verksamhetsstöd som kan utgå till utförare för barn/elever med omfattande behov av särskilt stöd. Även strukturbidraget som avser resurser som fördelas utifrån strukturella perspektiv på barn/elevens olika förutsättningar och behov ingår. Vi tillför **6 000 tkr** för ökad likvärdighet inom förskola och skola, en höjning motsvarande ca 10 % av dagens budgeterade medel.

Kompensation av för låg indexuppräknings

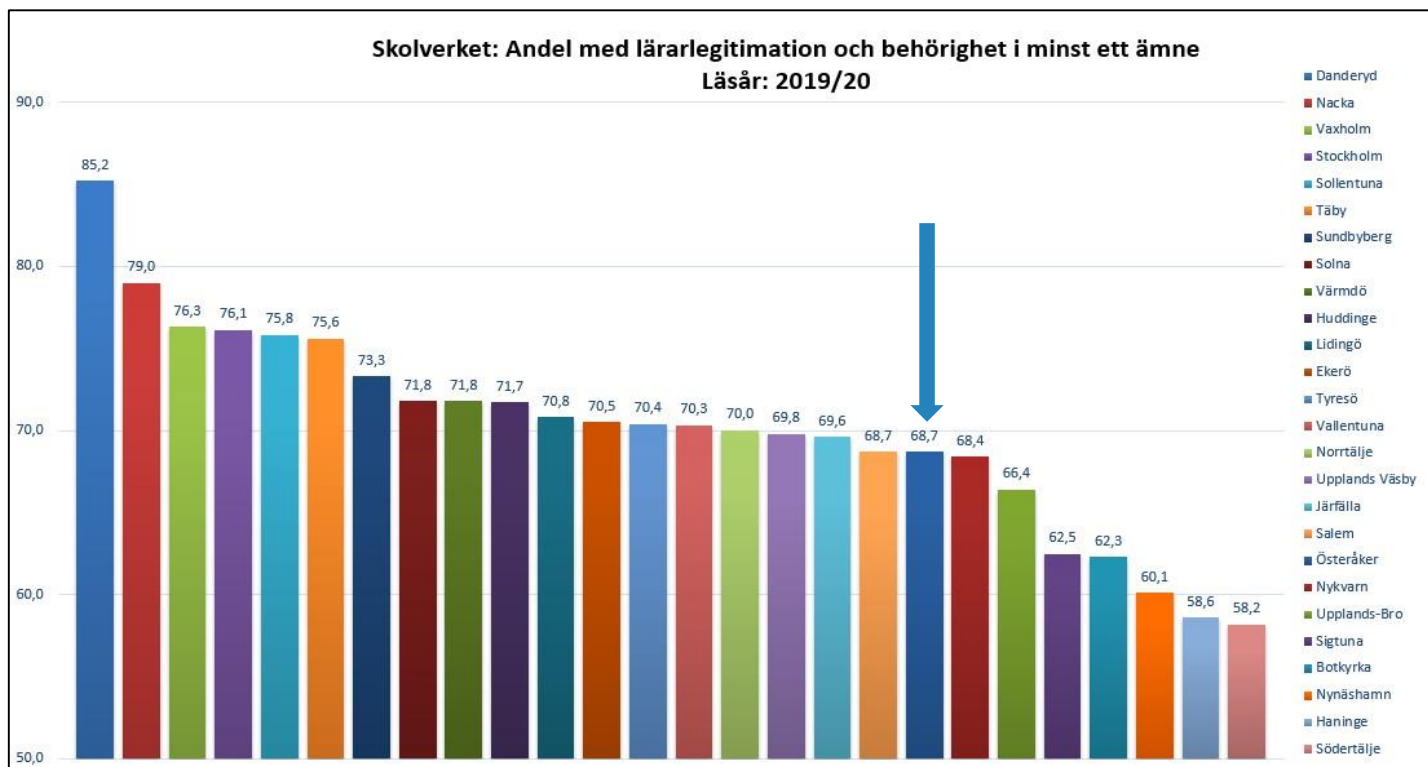
I förskole- och grundskolenämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **5 418 tkr**.

Minskade barngrupper inom förskolan

Målet som antogs av kommunfullmäktige 2015 (som alliansen tog bort som indikator 2020) om 5,2 barn per årsarbetare är för året 2021 uppnått. Den största bidragande anledningen var det riktade stadsbidrag som kommunen erhållit för att minska barngrupperna. För läsåret 2020/2021 minskade bidraget och vi är oroliga för att vi inte klarar att hålla kvalitén med egna medel och med minskat statsbidrag kan den positiva trenden att brytas. Vi tillför **4 500 tkr** för att ytterligare minska barngruppernas storlek inom förskolan.

Andelen behöriga lärare

Österåker har mellan åren använt olika definitioner för att mäta andelen behöriga lärare. Vi väljer Skolverkets siffra över andel med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne för att göra dessa jämförelser så transparenta och öppna som möjligt. Österåker ligger enligt de senaste siffrorna på plats 19 i regionen med 68,7 % behöriga lärare inom grundskolan. Framtidens utmaning handlar om rekrytering av nya behöriga lärare, behålla de befintliga behöriga och ge de som saknar behörighet möjlighet till detta, lägg därtill att behovet att det mellan 2019-2023 så behöver rekryteras 6 000 lärare till vår region. Konkurrenten är hård och vi måste göra mycket mer för att öka andelen behöriga lärare i vår kommun. Behöriga söker sig till kommuner där man får behöriga kollegor. Vi tillför **4 000 mkr** för fortbildning av lärare och annan pedagogisk personal, som respektive rektor kan söka.



Kompetensutveckling inom förskola och fritids

Enligt det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan konstateras att den avgjort viktigaste parametern för god kvalitet är andelen förskollärare inom verksamheten. I Österåker är andelen förskollärare 31 %, snittet i regionen är 32 % och i landet 44 %. Det egna uppsatta målet för kommunen är 66 %. För att klara konkurrensen i regionen och den egna ambitionen så är det uppenbart att det krävs mer. De kommuner och förskolor som har hög andel förskollärare är de som lättast har möjlighet att rekrytera nya, eftersom man vill arbeta med utbildade kollegor.

Österåker har mellan 2017-2020 genomfört uppdragsutbildningen "Från barnskötare till förskollärare" och totalt 26 av 36 antagna barnskötare tog sin examen. Utvärderingen visar tydligt att utbildningen bidragit till en kvalitetshöjning av verksamheten baserat på deras kompetensökning, förankring i forskningen, samt bidragit till det kollegiala lärandet och den pedagogiska praktiken. Vi tillför **1 500 tkr** för ny uppdragsutbildning år 2022. Även barnskötarnas roll behöver lyftas. Att öka andelen barnskötare med formell kompetens är viktigt för att säkerställa en likvärdig förskola/fritids med hög kvalitet, vi tillför **1 000 tkr** för vidareutbildning, kompetenshöjningar och validering för barnskötare. Även obehöriga inom verksamheten skall erbjudas utbildning till barnskötare.

Den senaste siffran gällande behöriga lärare på fritids är 15 %. En orsak till den låga siffran är att det är svårt för rektor att finansiera heltidstjänster och att de som arbetar heltid även arbetar som resurs i skolan. De dubbla rollerna gör det svårt att fokusera på fritidshemmets uppdrag. Vi tillför **2 000 tkr** i samlade kompetensinsatser inom fritids under 2022.

Satsning på läromedel

Analog och digitala läromedel är en viktig och avgörande faktor för skolresultaten. Mycket skulle således vara vunnet om eleverna i våra skolor åter fick egna läromedel, analog eller digitalt i samtliga teoretiska ämnen. Då skulle alla ges bättre förutsättningar att se och förstå helheter och sammanhang. Österåkers kommun har de senaste åren köpt läromedel för ca 4 mkr per/år. Per elev motsvarar det ca 800 kr. Vi vill att varje elev skall få 1000 kr/år i läromedel och tillför **1 000 tkr** i en riktad satsning för år 2022.

Kostnadsfria mensskydd för hög/mellanstadieskolor

Idag erbjuds mensskydd att hämtas ut gratis på ungdomsmottagningen i Alceahuset på ÖG och Skärgårdsgymnasiet. Kommunen är stor och alla unga har inte möjlighet att besöka tätorten regelbundet. För att möjligheten till kostnadsfria mensskydd skall finnas på riktigt ska de finnas att hämta ut på samtliga hög/mellanstadieskolor. Vi tillför **200 tkr**.

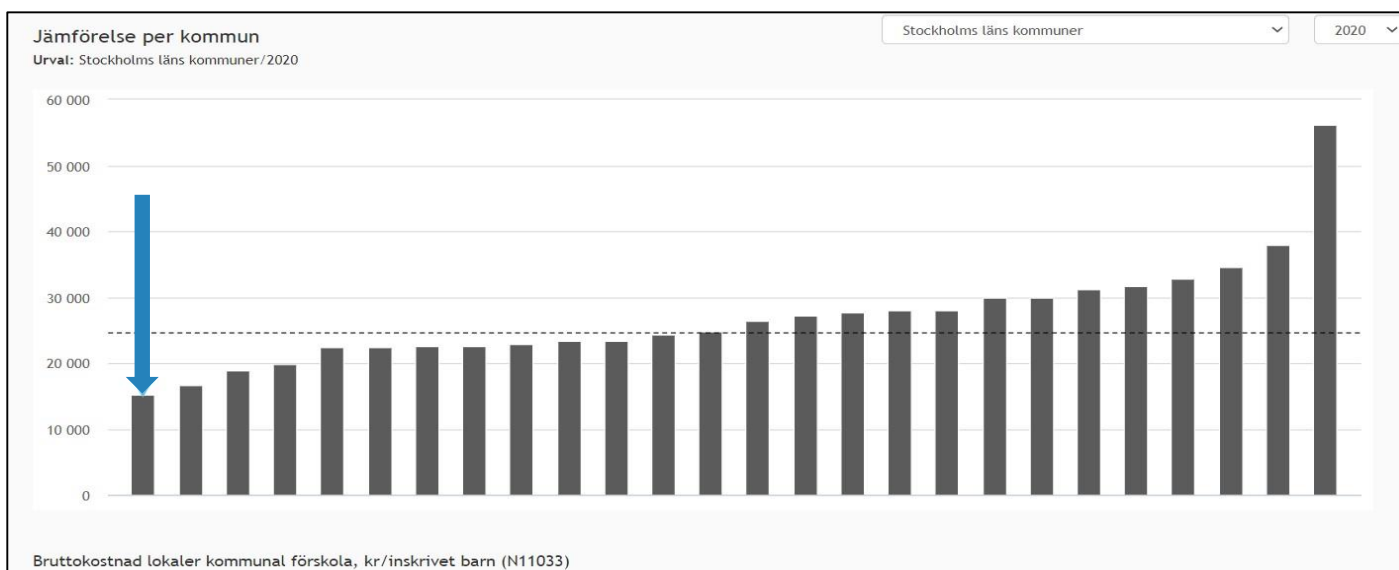
Investeringar:

Förskole, fritids och klassrumsluft

I förskolornas systematiska kvalitetsarbete (SKA) uttalas det att rutiner för yttre och inre underhåll behöver förstärkas och att det planerade underhållsarbetet skall genomföras enligt plan. Något som inte skall behöva uttryckas i ett kvalitetsdokument då är att se som självklarheter. Det är dock ett tydligt vittnesmål om hur lokalfrågan upplevs på våra förskolor. Vi får det vi betalar för, och jämfört med kommunerna i länet betalar Österåker minst av alla för lokalerna i förskolan (26:e plats av 26 kommuner). Sett till landet ligger vi på 259:e plats av 290 kommuner.

I grundskolans SKA är behoven ännu tydligare. Här slås fast att det största enskilda problemområdet inom skolan är lokalerna. Det kan vara trånga, ofräscha lokaler men det är även ofta problematisk ventilation och behovet av grupprum som lyfts. Ser vi till grundskolan så betalar vi tredje minst från slutet (plats 24 av 26 kommuner), och sett till landet så ligger vi på 222 plats. Vi har de billigaste lokalerna i regionen och bland de billigaste i landet. Det är våra barn, pedagoger och vårdnadshavare som får betala priset denna förda politik när det kommer till våra skollokaler.

Lokalfrågan för våra skolor och förskolor är akut med tanke på de rapporter vi fått, och alla de år som det varit tongivande i SKA-arbetet. Det handlar om att inventera och rangordna samtliga lokaler och utemiljöer för åtgärder på kort och lång sikt. Vi vill se en samverkan mellan verksamheten, fastighetsägaren och Pedagogcentrum eftersom det även handlar om anpassningar av lokalerna så de lever upp till kraven i läroplanen. Vi tillför **30 000 tkr** till investeringsbudgeten för år 2022, 10 000 tkr för 2023 och 10 000 tkr för 2024.



Investeringar av hårdvara

I samband med införandet av nya digitala system som Unikum och Tempus har det visat sig att den uppsättning med läsplattor som finns i verksamheten behöver kompletteras. Den första beställningen som gjordes under hösten -21 kostade ca 300 tkr. Vi tillför **500 tkr** till investeringsbudgeten för 2022 för det första inköpet samt planerade inköp.

Uppdrag:

Elevhälsa inom förskolan

Enligt skollagen så är den yngsta eleverna som omfattas av elevhälsan förskoleklass. Vi vet alla att tidiga insatser är viktiga för barnens hälsa och utveckling och att de tidiga insatserna och det förebyggande arbetet är lönsamt då allt kostar mer senare. Vi vill undersöka möjligheterna för att även organisera elevhälsa inom förskolan.

Elevpeng i stället för barnpeng/skolpeng

Vår svenska skola har till uppgift att se till att alla elever, oavsett social bakgrund, ges samma möjligheter att uppnå skolans mål. Alla barn är olika vet vi, men trots detta likställs de ofta, och ett av dessa tillfällen är när det kommer till kommunens barnpeng/skolpeng. En ny modell av peng tas fram som innebär att skolan erhåller en ersättning som är mer baserad på den enskilde elevens förväntade behov.

5.6 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

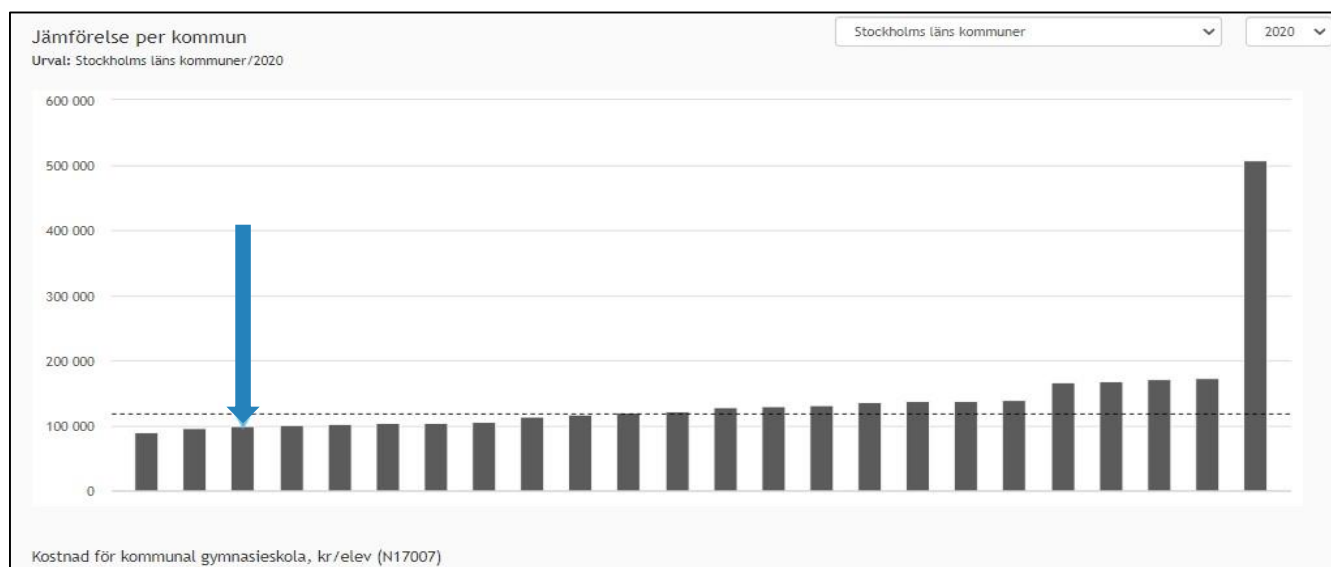
GVN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 281 239	16 100	- 265 139

Satsningar	
Satsning på Österåkers Gymnasium	- 8 000
Det kompensatoriska uppdraget, ökade likvärdighetsresurser	- 2 000
Elevhälsan och psykisk ohälsa hos våra unga	- 2 000
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 1 539
Kompensation av pandemins effekter inom KAA	- 500
Komvux, omställning lämna KCNO	- 500
Satsning på ungdomsmottagningen	- 300
Tillskott IM (introduktionsprogram)	- 100
Summa satsningar:	- 14 939
Prioriterade satsningar i investeringsbudget	
Utbyggnad/ombyggnad av ÖG och samlokalisering med Komvux	60 000

Våra prioriteringar utgår från de tre viktigaste områdena som Skolverket konstaterat är avgörande för att höja resultaten och kvaliteten inom förskola/skola/gymnasium. Förbättra likvärdigheten, stärka läraryrket och föra en långsiktig skolpolitik.

Satsning på Österåkers Gymnasium

Trots att de nationella programmen på gymnasiet regleras av länsprislistan i regionen så finns det stora skillnader i kostnaderna för gymnasieskolan. Österåker har den 23:e lägsta kostnaden av länets 25 kommuner som har eget gymnasium. Vårt gymnasium klarar sig väl i konkurrensen och har onekligen fått kämpa i en tydlig motvind för att skolans utveckling och potential skall tas tillvara. Mot bakgrund av gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) som på ett behov av förändringsarbete gällande förebildande förhållningsätt och ledarskap. Vi tillför en riktad satsning på **8 000 tkr** som plattform för en expansiv nystart för ÖG.



Det kompensatoriska uppdraget, ökade likvärdighetsresurser

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till budget riktas 5 024 tkr till stöd till elever i gymnasieskolan. I gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) framgår det att ett tydligt utvecklingsområde är hur stödarbetet ska utformas. Det fokus som lagts på introduktionsprogrammen har påverkat det stöds som elever på nationella program får. Vi tillför **2 000 tkr** för ökade likvärdighetsresurser.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till budget har index räknats med hänvisning till höjningen av riksprislistan som sker med 1,5 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022.

Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **1 539 tkr**.

Elevhälsan och psykisk ohälsa hos våra unga

Precis som inom grundskolan så har man även inom gymnasiet fortsatt stora behov av att tillföra resurser till elevhälsan. Baserat på de aktuella siffrorna över elevhälsan skulle Österåkers gymnasium behöva minst en ytterligare kurator på heltid, en skolpsykolog på heltid och en skolsköterska på heltid ytterligare.

För rekrytering och förstärkning av elevhälsan i gymnasieskolan tillför vi **2 000 tkr**.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

I nämndens budgetförslag konstateras att Coronapandemins efterverkningar och risk för nya utbrott kan fortsatt medföra en ansträngd situation inom gymnasieskola och vuxenutbildning. Det kommunala aktivitetsansvaret har konstaterat ett ökat behov av mer långvarigt stöd inom målgruppen till följd av pandemin. Vi tillför **500 tkr** för att kompensera effekterna av pandemin som konstateras i budgetförslaget.

Komvux

Just nu befinner sig Komvux i ett läge med stora utmaningar. Det gäller både verksamheten och lokalerna. Lokalerna saknar idag tillstånd enligt gällande detaljplan för att innehålla utbildningsverksamhet. Dessutom så har man fått agera akut då brandskyddet i lokalerna inte varit godkänt. Brandskyddet verkar nu få sin lösning men lokaliseringen av Komvux till andra lokaler skulle varit genomförd för flera år sedan, allt enligt beslut i kommunfullmäktige. Rådigheten över den egna verksamheten och dess ekonomi är nästa stora utmaning. Komvux Österåker skall skyndsamt ställa om för att lämna KCNO (Kunskapscentrum nordost). För detta behövs en del förändringar inom personalen på Komvux. Vi tillför **500 tkr** för omställning att lämna KCNO.

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningens verksamhet och ansvar är nu uppdelat på två huvudmän, regionens och kommunens. Regionen ansvarar för medicinsk kompetens och kommunen för övrig kompetens t ex kurator. Verksamheten fungerar bra och är en av de bättre i regionen. Vi vill förstärka kommunens del utifrån den rapporterade ökningen av mental ohälsa bland gymnasieelever som Coronapandemin och distansarbete medfört. Vi tillför **300 tkr** för utvecklingsarbete vilket motsvarar 10 % av verksamhetens nettokostnad.

Tillskott IM (introduktionsprogram)

De nationella programmen finansieras genom länsprislistan, tillskillnad från introduktionsprogrammen och det specialutformade programmet beslutas ersättningen av GVN. Enligt det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) i gymnasieskolan så är dessa elevers stödbehov mycket stort och den ersättningsmodell som finns behöver ses över. Uppräkningsen enligt nämndens budgetförslag är 1,5 %. Vi tillför **100 tkr** vilket motsvara en 25% höjning.

Investeringar

Österåkers Gymnasium

Kommunstyrelsen gav Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för att bygga ut ÖG och skapa ett Campus, detta skedde 2017-09-20. Sedan dess har det beslutet satts på sparlåga till förmån för andra utredningar och dessutom stoppats. Den senaste planen som uttrycker denna tydliga inriktning och som antogs av GVN 2020-09-24 "Plan för utbyggnad av gymnasieskola" överlämnades aldrig till kommunstyrelsen utan stoppades. I och med att den senaste skolutredning som anmärkningsvärt inte resulterade i någonting så har det nu meddelats att det pausade arbetet med ÖG återigen är aktuellt.

Gymnasiet har en kapacitet för 550 elever i ordinarie skolbyggnad, och inför ht 2019 var 665 elever mottagna på skolan var av 30 är från annan kommun. Enligt befolkningsprognosen från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar inom Nordostklustret ligga på samma nivå fram till 2029. Med oförändrat utbud av program, samma sökmönster som de senaste åren så skulle behövas 150 nya platser fram till 2031. En utbyggnad bör medge flexibla lösningar och samutnyttjande med andra verksamheter, till exempel vuxenutbildning.

De program som bedöms som lämpliga att utöka i kommunal regi är ekonomi och samhällsprogrammet samt etablering av några yrkesprogram, förslagsvis elprogrammet och handel- och administration. Detta ger möjlighet att erbjuda ett kommunalt alternativ för ungdomar som önskar en yrkesutbildning eller yrkesintroduktion. Vi tillför för **60 000 tkr** till investeringsbudgeten för 2022 till ombyggnation/tillbyggnation av Österåkers gymnasium och en samlokalisering med Komvux.

Uppdrag:

Komvux skall lämna KCNO

Komvux ingår i KCNO (Kunskapscentrum nordost). Österåkers Komvux är den enda kommunala skolan i hela KCNO och den samverkansgrupp som KCNO har med övriga kommuner. Det är känt sedan flera år tillbaka att modellen inte passar den egna verksamheten. Kostnaden för medlemskapet i KCNO är strax över 2 miljoner per år och de få tjänster som vi erhåller kan vi redan idag göra mycket bättre och mycket billigare. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säga upp avtalet med Kunskapscentrum Nordost (KCNO) och övergå i kommunalt huvudmannaskap och teckna samarbetsavtal med andra kommuner.

Yrkesprogram på Österåkers Gymnasium

Utreda möjligheterna för Österåkers Gymnasium att starta ett antal yrkesförberedande program. Behovet av arbetskraft är stor och etableringsgraden för elever som gått yrkesförberedande program är den näst högsta nivån i länet. Det skulle dessutom ge möjlighet att anordna yrkesintroduktion till elever som inte är behöriga på nationella program. Ett alternativ för elever inom språkintrödnation att snabbare komma vidare mot fortsatt utbildning eller egen försörjning.

5.7 Vård och omsorgsnämnden

VON	Brutto	Intäkter	Netto
	- 768 325	79 350	-688 975

Satsningar	
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 2 225
Interkulturell kompetens	- 1 300
Utreda seniorboende, mellanboende och särskilt boende för 85+	- 1 300
Senior Power	- 600
Möte mellan generationer	- 600
Slopad avgift för dagverksamheten för äldre	- 350
Motverka dubbla hyreskostnader	- 250
Näringsriktig kost	- 200
Summa:	- 6 825

Äldre ska ha det bra i Österåker

Vår äldrepolitik bygger på fyra faktorer som är avgörande för att leva ett gott liv som äldre. Dessa är: social gemenskap och delaktighet, meningsfullhet, fysisk aktivitet och bra matvanor.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I Vård- och omsorgsnämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt OPI visar på en indexökning med 2,0 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **2 225 tkr**.

Interkulturell kompetens

För att ge en kvalitativ vård och omsorg krävs det att personal har kunskap och förståelse för de kulturella skillnader som kan uppstå i mötet med de individer som behöver omsorg. Därför vill vi säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har den interkulturella kompetens som krävs för att möta och ge omsorg till individer med olika religiös eller kulturell bakgrund. Vi tillför **1 300 tkr**.

Senior Power

När man blir äldre kanske inte kroppen hänger med på samma sätt som tidigare. Kanske saknas den sista kraften i benen för att komma upp för den branta backen eller armstyrkan för att skotta snön på garageuppfarten? Detta är helt naturligt och drabbar alla äldre i takt med stigande ålder. Men det finns ett sätt att bryta trenden. Forskning har visat att styrketräning, och specifikt Senior Power Training, hjälper äldre att få starkare muskler. Styrketräning är minst lika bra, om inte bättre, för hälsan än konditionsträning och minskar risken för att drabbas av exempelvis demens, fetma och hjärt- kärlsjukdomar. Därför vill vi behålla och utveckla Senior Power och tillför **600 tkr**.

Möten mellan generationer

I utvecklingsarbetet inom särskilt boende borde vi lära av exempel som erbjuder några yngre boende på särskilt boende. Starta projekt med möten mellan två kulturer och generationsgränser. Vi tillför **600 tkr**.

Slopad avgift för dagverksamheten

Vi slopar helt den avgift som de äldre själva får betala för dagverksamheten och tillför **350 tkr** som kompensation.

Motverka dubbla hyreskostnader

Många kommuner tar hänsyn till dubbla boendekostnader vid flytt till särskilt boende. Vi föreslår att Österåker inför motsvarande tillämpning med beräknad kostnadseffekt. Vi tillför **250 tkr**.

Näringsriktig kost.

Kosten är mycket viktigt för äldre och funktionsvarierade och där vill vi att ekologisk och närproducerad mat erbjuds fler dagar per vecka. Vi föreslår att en utbildningssatsning genomförs i syfte att höja kompetensen inom området kost och näring, gärna utifrån säsong. Vi tillför **200 tkr**.

Uppdrag

Seniorboende, Mellanboende och Särskilt boende för 85+

Det finns efterfrågan för att etablera boenden enligt konceptet Boviera och vi är beredda att se till att sådan etablering sker. Kvalitén inom äldreboenden ska utvecklas och innovativa lösningar välkomnas. God psykisk hälsa är en resurs som gör att vi kan växa som individer, lära oss nya saker. Vi vill se större flexibilitet inom boendet, där mellanboende och generationsboende kan komplettera de boendeformer för äldre som finns. Därför föreslår vi att utreda möjligheten för att bygga någon form av mellanboende i Österåker.

Planeringen av framtida typer av olika boenden ska ske i nära samarbete med målgruppen, exempelvis pensionärsorganisationer/pensionärsråd. En boendeform med möjlighet att laga mat och kunna sköta sig själv med tillgång till gemensam matsal och personal som kan avlasta och ge den service som behövs, de dagar då hälsan sviker, eller när den ännu friska anhöriga behöver avlastning. Till detta behöver också läggas en utredningsinsats beträffande särskilt boende för äldre 85 år och över. Det här avser ett tidigare biståndsbedömt särskilt boende för denna åldersgrupp, och som från och med 2023 inte längre kräver biståndsbedömda beslut efter att socialtjänstlagen då kommer att ändras. Konsekvenserna av detta behöver kartläggas. De här olika boendeformerna behöver kommunen klargöra genom en omfattande och framtidsinriktad utredningsinsats för att kartlägga behov och hur anpassning till dessa kan genomföras. Vi tillför **1 300 tkr** för att utreda detta.

Kommunal hemtjänst

Medborgarna skall ha rätt att kunna välja kommunal hemtjänst. Kommunal hemtjänst utgör en garant för brukaren för den händelse av att någon privat utförare inte längre kan eller vill utföra en tjänst. Under år 2022 ta fram en handlingsplan för att bygga upp en kommunalt utförd hemtjänstverksamhet.

Avskaffa minutjakten

Vi har motionerat om att minuttänkandet inom hemtjänsten avskaffas. Idag används detta överallt i det dagliga arbetet och har flera negativa konsekvenser. Det är ineffektivt, innebär stress både bland personal och brukare, och skapar onödig byråkrati i flera led. På olika ställen i Sverige har kommuner övergett detta system, med mycket positiva konsekvenser. Vi vill därför att det under 2022 skapas ett projekt som prövar en ny modell där minutregistreringen har avskaffats och som därefter noggrant utvärderas, att införas senast 2023. Detta går att åstadkomma med nuvarande resurser.

Välfärdsteknik/E-hälsostategi

Genomföra en inventering av hur väl de olika boenden är rustade teknisk i syfte att få en bild av hur väl förberedda de är för införande av olika slag av välfärdsteknik.

Kvalitet, uppföljning och kontroll

Ta fram en strategi för kvalitetsarbetet, där snabbare och mer regelbunden och omfattande avtalsuppföljning utförs. Socialförvaltningen har redan idag en bra modell att utgå ifrån beträffande olika boendeformer. Denna togs fram i samband med utredning av ett särskilt boende under våren 2021 och behöver anpassas till en mer långsiktig, intermittert tillämpning. Även när det gäller hemtjänsten behöver en väl anpassad modell som ger en bättre kontroll och uppföljning tas fram.

Livlinan

Undersöka möjligheterna att starta upp verksamhet – bra för unga i behov av stöd, liknande konceptet som Livlinan.

Lika villkor inom hemtjänsten

Ta fram förslag på hur hemtjänstutövare, oavsett huvudman, ska verka utifrån lika villkor. Grunden skall vara att man skall ha totalansvar för sin "kund". Ta fram ett system för hur kostnader fördelar sig, oavsett huvudman, för ökad transparens.

Planera för framtida personalbehov

Vi vet hur viktigt det är att det finns tillräckligt med personal, tillräckligt med händer, så att de äldre får den hjälp de behöver. Det behövs årlig uppdatering och kartläggning av personalbemanning och kompetens utifrån dessa planer för kompetenshöjande insatser.

Stimulanspengar

Stimulanspengar som ges för aktiviteter på boende anser vi ska användas med hänsyn till de boendes behov. Vi vill utreda och ändra förutsättningarna för att erhålla bidraget.

En fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Många personer beroende av hemtjänsten vittnar ofta om att de möts av en ständig ström av olika personer från hemtjänsten som de möter i sin hem. Österåker inför och erbjuder alla som har hemtjänst en fast omsorgskontakt.

Nyttoparkeringstillstånd

Vi vill snarast möjligt införa av kommunen utfärdade parkeringstillstånd. Detta har aktualiserats genom att den styrande alliansen nu diskuterar att införa parkeringsavgifter i Österåkers kommun. Idag gäller oftast fri parkering under längst tre timmar. Det som diskuteras är 10 kr per timme i avgift efter dessa tre timmar. För Vård och Omsorgsnämndens del gäller detta främst hemtjänstutförarna i kommunen, men även andra tänkbara funktioner kan komma ifråga.

Parkeringstillstånd är ett utmärkt sätt att underlätta för hemtjänstens alla medarbetare, oavsett om parkeringsavgifter införs eller ej, men i synnerhet om sådana avgifter blir verklighet. Med särskilda parkeringstillstånd elimineras tidsödande och krånglig hantering för personalen och det kan sannolikt också minska riskerna för olaglig parkering. Parkeringstillstånd kan utfärdas centralt av kommunen och det behöver bland annat utredas för vilka, och var, dessa ska gälla samt hur en eventuell avgiftsbeläggning av tillstånden ska se ut.

5.8 Socialnämnden

SN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 147 885	40 300	- 107 585

Satsningar	
Ökad volymkompensation	- 3 000
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 2 885
Kompensation för ökat våld i nära relationer	- 1 000
Ökat stöd till Kvinnojouren och Brottsofferjouren	- 600
Utökat föreningsbidrag	- 500
Summa:	- 7 985

Ökad volymkompensation

Ökningen beror huvudsakligen på nyproduktion av bostäder, vilket leder till bedömningen att fler familjer med minderåriga barn flyttar in i kommunen. Enligt aktuell befolkningsprognos beräknas åldersgruppen 0-17 år öka med 32 % och 8-19 år med 23 % fram till 2031. Åldersgruppen 0-17 år bedöms vara den grupp av innevånare som i huvudsak påverkar volymerna inom nämnden.

Socialstyrelsen har konstaterat att den psykiska ohälsan ökar hos barn och unga vuxna och med Coronapandemin följer ytterligare påfrestningar i den sociala situationen genom social distansering och läget på arbetsmarknaden. BUMM Åkersberga läggs ner efter 40 år och första linjen mot psykiskohälsa läggs nu på husläkarna vilket är ytterligare ett orosmoment. Vi tillför **3 000 tkr** för att möta ökade behov av insatser.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I Socialnämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **2 885 tkr**.

Ökat våld i nära relationer

Antalet anmälningar om våld i nära relation har ökat kraftfullt i Österåker. Våldet i samhället och mot kvinnor måste bekämpas. Vi avsätter **1 000 tkr** för sådana insatser.

Utökat stöd till Kvinnojouren och Brottsofferjouren

Bidragen till kvinnojouren och Brottsofferjouren behöver öka. Vi utökar dessa till 300 tkr vardera, totalt **600 tkr** och framöver för att ha en automatisk höjning kopplat till t.ex. basbeloppet.

Föreningsbidrag

Det satsas för lite på föreningar som gör en viktig insats inom kommunen, vi tillför **500 tkr**.

5.9 Teknisk nämnd

TN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 139 511	6 800	- 132 711

Satsningar	
Slopad besparing på TN	- 898
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 513
Summa:	- 1 411
Satsningar i investeringsbudgeten	
Asfaltera och jämna ut gång- och cykelvägen mellan Täljö station och Rydbo station	- 4 000
Vägövergång 276 Skånsta norra busshållplats, projektering och delfinansiering	- 5 000
Vägövergång 276 Bobackens stall i Boda, projektering och delfinansiering	- 5 000
Satsning gång- och cykelvägar	- 10 000
Summa:	- 24 000

Slopad besparing på TN

I direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024 så genomförs en besparing på TN på 898 tkr. Denna besparing avser vi att inte genomföra och kompenserar nämndens budget med **898 tkr**.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I tekniska nämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **513 tkr**.

Uppdrag:

Framtida förbifart

De infrastrukturella utmaningarna som vår kommun står inför är flera när det gäller vägar och kommunikation. Skall Österåker klara sin expansion ser vi att initiativ behövs för att klara just de framtida utmaningarna vi står inför. Att Österåkers kommun i framtiden inte klarar sig med enbart väg 276 som enda vägsträcka där all trafik skall samlas är uppenbart. Framtidens väg och trafiklösningar måste planeras för nu, för det krävs samverkan, tidsplaner och fastslagna projekt med klar och tydlig finansiering. Österåker behöver en förbifart, det kan med fördel vara den s.k. Röllingbyleden. Vi är positiva till det initiativ som tagit till en folkomröstning i frågan.

Utveckling av lokala busslinjer

Samtidigt som vi arbetar med trafiklösningar måste vi satsa på lokala busslinjer. Parkeringssvårigheter finns redan för boende centralt i Åkersberga, och skall vi komma ifrån det problemet måste vi kunna erbjuda alternativ till bilen, det vill säga lokala busslinjer som går till COOP, ICA, Lidl etc. och där lokal biltrafik annars går. Vi vill att en plan för framtida lokala busslinjer tas fram.

5.10 Prioriterade investeringar

Bolltält med konstgräsplan

Ny lokalisering måste till, vi avsätter de 100 mkr som projektet uppskattas att kosta.

Nytt badhus

Vi tillför 80 000 tkr för 2022, och 80 000 tkr för 2023.

Länets främsta hästkommun

Renovering av lokaler för Skånsta Ryttare med 1 000 tkr samt nya ridstigar och underhåll för 2 000 tkr till investeringsbudgeten för 2022.

Utbyggnad/tillbyggnad av Österåkers gymnasium samlokalisering med Komvux

Vi tillför 60 000 tkr för 2022.

Förskole, fritids och klassrumslyft

Vi tillför 30 000 för 2022, 10 000 tkr för 2023 och 10 000 tkr för 2024.

Gång och cykelvägar

Vi tillför 10 000 tkr för Gång och cykelväg mellan Ljusterö torg och färjeläget.

Täljö - Rydbo

Vi tillför 4 000 tkr för att Asfaltera och jämna ut gång- och cykelvägen mellan Täljö station och Rydbo station.

Säkra vägövergångar längs 276:an

Vi tillför 10 000 tkr för projektering och delfinansiering av säkra vägövergångar över 276:an. En övergång vid Bobackens stall i Boda och en övergång i jämnhöjd med Skånsta norras busshållplats.

Ny hårdvara förskola/skola

I samband med införandet av nya digitala system måste ny hårdvara köpas, vi tillför 500 tkr.

5.11 Byggnadsnämnden

BN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 23 987	13 900	- 10 087

Satsningar 2019	
Förstärkning av personal, tre tjänster 100 %	- 2 051
Slopad besparing BN	- 150
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 86
Summa:	- 2 287

Nämnden har i princip bara myndighetsutövning och hanterar bygglov, strandskyddsdispens och bostadsanpassnings bidrag. Nämnden är till stor del avgiftsfinansierad och intäkterna bör inte användas för att finansiera andra delar av kommunen. Det finns lagstiftning som innebär att om bygglovsärendena inte beslutats inom en viss tid reduceras avgiften. Det är möjligt att lokalkostnaden kommer förändras efter diverse rockader inom Alceahuset.

Förstärkning av personal

Mycket hög arbetsbelastning för samtliga anställda med längre sjukskrivningar som följd under 2021. Idag är det oerhört stort antal ärenden per handläggare/personal, vilket förutom hög sjukfrånvaro medför även att antalet ärenden med reducerad taxa pga. hur lagstiftningen ser ut, kommer öka vilket ger lägre intäkter. Coronapandemin har haft inverkan på antalet ärenden, både när det handlar om inkomna bygglovsärenden och tillsynsärenden, då många har "hemestrat". Sannolikt kommer ärendemängden framöver vara fortsatt hög. Det skulle behövas 3 årsarbetare fler än i budgeterad organisation för att på sikt minska arbetsbelastning. Vi tillför **2 051 tkr**.

Slopad besparing på TN

I direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024 så genomförs en besparing på BN på 150 tkr. Denna besparing avser vi att inte genomföra och kompenserar nämndens budget med **150 tkr**.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I byggnadsnämndens förslag till budget har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **86 tkr**.

5.12 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

MHN	Brutto	Intäkter	Netto
	- 17 116	5 700	- 11 416

Satsningar	
Förstärkning, två tjänster 100 %	- 1 200
Utredning av solceller, bergvärme eller sjövärmepump i kommunens lokaler	- 250
Sökbart bidrag för miljöförbättrande åtgärder för den marina verksamheten	- 200
Slopad besparing MHN	- 106
Kompensation av för låg indexuppräknings	- 60
Summa	- 1 816

Miljö och klimatarbetet kräver insatser

Österåkers kommun ska intensivt omställningen till att bli en hållbar kommun genom höga ambitioner inom klimat och miljö. I arbetet med genomförande och uppföljning har MHN en viktig uppgift, inte minst kommer det att kräva insatser genom bland annat fler provtagningar detta för att veta vilken status vi har på land, i vatten och i luft. Vi tillför **1 200 tkr** för en förstärkning med två tjänster.

Sökbart bidrag för miljöförbättrande åtgärder för den marina verksamheten

För att stimulera insatser för miljöförbättrande åtgärder som till exempel berör den marina verksamheten inom föreningar och båtklubbar som till exempel skrovskyddsduk, båttvätt etc. Vi tillför **200 tkr** till ett sökbart bidrag.

Slopad besparing på MHN

I direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024 så genomförs en besparing på MHN på 106 tkr. Denna besparing avser vi att inte genomföra och kompenserar nämndens budget med **106 tkr**.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I förslag till budget för miljö- och hälsoskyddsnämnden har index räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **60 tkr**.

Uppdrag

Förutsättningar för solpaneler, bergvärme och sjövärmepumpar.

Många av kommunens egna fastigheter har tak, mark, sjö eller hav i närområdet som skulle kunna bidra till energiförsörjning för miljöns skull och troligen lägre kostnader för energi. Vi tillför **250 tkr** för att utreda detta.

5.13 Kommunstyrelsen

KF	Brutto	Intäkter	Netto
	- 232 550	103 300	- 129 250

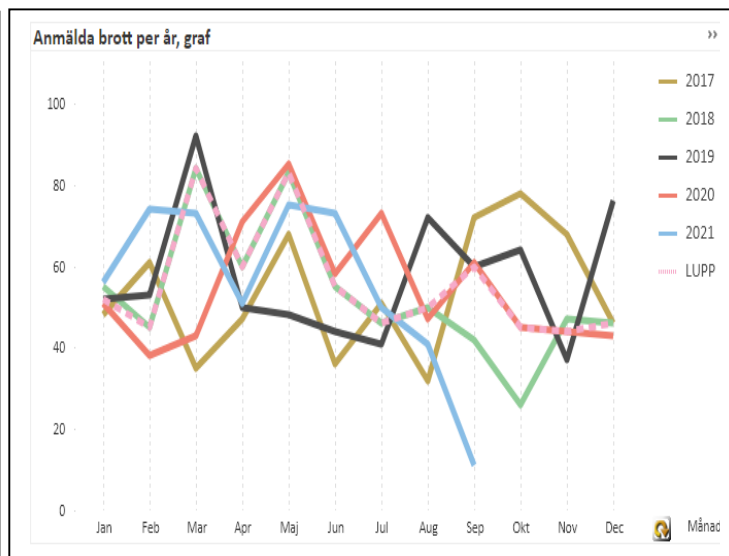
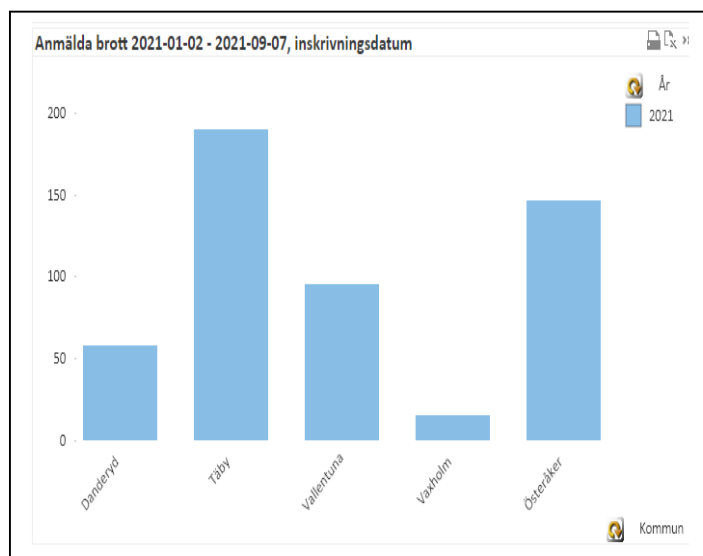
Satsningar	
Tio punkter till ökad trygghet och säkerhet för alla	- 5 000
Tio punkter för Miljö & Klimat & hållbarhet – Bidrag till Agenda 2030	- 5 000
Slopande av besparingskrav KSPU	- 5 000
Slopande av besparing KS	- 1 464
Näringsliv – arbetsmarknad och integration	- 1 000
Kompensation av för låg indexuppräknig	- 836
Inrätta en Krängelombudsman	- 600
Utökat stöd närradion	- 200
Framtagande av ny finansieringsmodell förskolor och skolor investeringar	- 50
Summa:	- 19 150
Minskade kostnader	
Konsultväxling	5 000
Återbetalning av alliansarvoden som saknar lagligt stöd (AA+AU)	1 000
Kommunstyrelseberedningen med enbart alliansföreträdare läggs ner	200
Summa:	6 200

Tio punkter till ökad trygghet och säkerhet för alla

Vi tillför totalt **5 000 tkr** för åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i tio punkter.

Bakgrund

Polisens bedömning vad det gäller grövre kriminalitet generellt i Österåker är att den finns, men är mer dold än tidigare. Den öppna drogsceenen som tidigare funnits i Åkersberga centrum har dragit sig undan. Orsaken till det är aktiva och framgångsrika åtgärder från kommunen och polisen. Droganvändningen försvinner däremot inte, men minskat i den synnerliga offentliga miljön Åkersberga centrum utgör.



Källa: Polisen

Polisen bedömer att precis som i övriga Sverige är narkotikaanvändandet i Österåker stort. I Sverige är dagens ungdom uppvuxna i ett drogliberalt samhälle där många i samhället förordar legalisering. Det finns ett fåtal individer som skapar stor otrygghet i Åkersberga och som är länkade till varandra. Dessa står för ett visst våldskapital och kan framstå som mycket skrämmande för allmänheten. Flertalet av dessa är under 18 år, vilket gör polisens möjlighet till åtgärder begränsade och kommunens åtgärder desto viktigare.

För att förhindra negativ utveckling hos barn och unga behöver kommunen satsa på främjande och förebyggande insatser, t ex. inom skolan, socialtjänsten och kultur- och fritidsförvaltningen. Forskningen är enig om att det är samma risk- och skyddsfaktorer som ligger till grund för utvecklingen av missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa bland unga. Det innebär i praktiken att för att förhindra en antisocial utveckling hos barn och unga behöver skyddsfaktorer stärkas och riskfaktorer minska eller försvinna.

De skyddsfaktorer som är av viktiga att kommunen verkar för att stärka är:

- Skolan, t ex. att ha en fungerande skolgång där elever trivs, är engagerade och uppnår målen
- Föräldrars engagemang, t ex. att ha goda relationer inom familjen, att föräldrar har tillsyn över och god kommunikation med sina barn, att det finns gränser, värme och nära relationer.
- Organiserad fritidssysselsättning med både prosociala unga och vuxna, dvs. unga ingår i ett sammanhang där de blir sedda och omtyckta.
- Positivt nätverk av vuxna som ser ungdomar och ställer upp för de unga.

1) Gör Österåker drogfritt

En bidragande orsak till otrygghet är den gängkriminalitet som finns i Österåker och som är starkt förknippad med den droghandel som förekommer. Att strypa narkotikahandeln är en viktig åtgärd för att bekämpa den grova brottsligheten och minska det mänskliga lidande som missbruk orsakar. Alla berörda aktörer måste samarbeta mer för att vända utvecklingen. Samla alla politiska partier och göra en krisplan för ett drogfritt och tryggt Österåker. Polisen fokuserar på narkotikahandeln. Nu måste Österåker göra sin del och öka insatserna för att göra Österåker drogfritt – som en del av att bekämpa gängkriminaliteten.

Möt den drogliberala inställningen med förebyggande droginformation

En drogliberal inställning sprids i Österåker av unga och vuxna inte minst i sociala medier. Vi måste nå så många barn, ungdomar och vuxna vi kan med kunskap om droger och konsekvenserna av ett missbruk. Föreläsningar, digital information, i skolor, på föräldramöten m.m. Uppmuntra barn att aldrig pröva droger, [starta en ny Drogkamp](#). Även informera och visa tydligt kopplingen och konsekvenserna av köp av droger och inkomster till gängkriminalitet. Om det inte fans köpare av narkotika i Österåker hade vi inte haft en så pass omfattande narkotikaförsäljning.

Vi föreslår att kommunen tillsammans med Beroendemottagningen intensifiera arbetet mot unga och vuxna med missbruksproblem i syfte att ge så många det bara går möjlighet till hjälp och stöd för ett liv utan missbruk. Med riktade informationsinsatser i media, BVC, gym, skola mm.

Minska narkotikahandeln över internet

En företeelse som verkar ökat i landet och med högst sannolik förekomst även i Österåker. Här borde kommunen undersöka alla möjligheter till ett nära samarbete med polis, handeln och andra aktörer för att minska även droghandel över nätet.

Barns rätt till en drogfri miljö - Hjälp vuxna att bryta ett drogmisbruk

Barn i Österåker har rätt att växa upp i en drogfri miljö. Förälder eller annan vuxen i barnens närmiljö som köper och använder narkotika måste ges hjälp och stöd. Kommunen måste öka sina insatser att ge stöd till föräldrar och andra vuxna att bryta sitt beroende.

Stoppa rekryteringen till droghandel och gängkriminalitet

Unga under 15 år rekryteras av kriminella för att hantera narkotikaförsäljning och andra kriminella aktiviteter. Skola, Socialtjänst med flera måste samarbeta för att stoppa rekryteringen av unga.

Mät förekomsten av olagliga droger i avloppsvattnet

Hur mycket kokain, amfetamin och andra olagliga droger som används i Österåker bra att få en uppfattning om och kunna följa utvecklingen över tid. Detta kan uppskattas genom analyser av avloppsvatten, eftersom rester av drogerna utsöndras med urin och transporteras till reningsverken. Genom kontakt med Roslagsvatten vet vi att det inte förekommer någon mätning i Österåker av droger, men att Roslagsvatten kan göra det, om ett sådant uppdrag ges. Österåkers fullmäktige bör se till att Roslagsvatten ges ett sådant uppdrag att börja genomföra kontinuerliga mätningar av förekomsten av olagliga droger.

2) Österåker ska ha nolltolerans mot brott och skadegörelse.

Vi har med oro följt utvecklingen av den ungdomsbrottslighet som finns. unga under 18 år.

Denna brottslighet har till stor del sin grund i problematiken kring narkotikaförsäljning. Att narkotikaförsäljningen sker öppet är alarmerande. Österåkers kommun måste sätta in all kraft för att komma tillrätta med ungdomsbrottsligheten tillsammans med polisen och agera på lång sikt och genomföra åtgärder även i det korta perspektivet. Här finns samband med skadegörelse så som klotter, 24 timmarsregeln om snabb klottersanering skall hållas.

3) Inför Botkyrka modellen

Vi föreslår att Österåker inför den s.k. Botkyrka modellen i en anpassad version som innebär att Österåker anlitar egna väktare. En väktare dagtid samt två stycken på natten i en så kallad dubbel patrull. På dagtid skall dessa besöka skolor, förskolor samt andra punkter där barn och ungdomar samlas. Kvällar och nätter ska väktarna utföra patrullering av kommunens gator, parker samt övriga platser där problemen finns för att visa närvaro och hög synlighet i förebyggande syfte. Dessa tjänster skall upphandlas av särskilt bolag som får en introduktion i modellen. Vi föreslår en testperiod på under 2022 och 2023.

4) Långsiktigt förebyggande arbete – stoppa påfyllningen till gängkriminella nätverk

Varje barn och ungdom som räddas från en kriminell bana är en vinst för den enskilde och för samhället. Av alla blivande första klassare riskerar statistiskt sett mellan 5 till 10 % av dem att hamna snett i livet och kommer då att kosta kommunen mellan 14 och 16 miljoner kronor per elev under sin levnadstid. Vi understryker vikten av att kommunen bedriver ett långsiktigt förebyggande arbete. Det görs genom att satsa på förskolan och skolan. Det görs också genom att sprida kunskap, utbilda, stödja olika verksamheter och delta i samarbeten. Österåker arbetar tillsammans med polis och övriga kommuner i Roslagen för att tillsammans öka tryggheten. Det brotts- och drogförebyggande arbetet måste uppgraderas, med en mängd åtgärder. Tillsammans med skola, föräldrar och unga måste vi lyfta effekten av dåliga val i livet som nyttjande av droger och begå brott. Ungdomar som påbörjat ett dåligt val skall ges stöd för att komma ur en brottslig bana. Det kanske är dags för en ny version av Drogkampen i skolorna.

5) Kameraövervakningen

Kameraövervakning är bra, men det är långt ifrån det enda verktyg som måste till för att komma tillrätta med brottsligheten. Förhoppningsvis leder kameraövervakning till bevisföring för att lagföra.

6) Avhopparverksamhet

Österåkerskommun ska aktivt erbjuda stöd och möjlighet för att hoppa av en kriminell bana. Avhopparverksamhet skall ske i samarbete med andra kommuner, med polismyndigheten och andra myndigheter. Regeringen har höjt anslaget med 12,5 miljoner kr årligen för avhopparverksamhet fram till 2024 så det finns goda förutsättningar för Österåkers kommun att skapa detta.

7) Hedersrelaterat våld

Måste belysas och åtgärder för att komma tillrätta med bakomliggande faktorer tas fram. Förskola och skola måste ges utbildning för att se det hedersrelaterade våldet och kunna förhindra saker som tvångsäktenskap och könsstympning, den nära samverkan med polisen är viktig.

8) Saklig information

Som ett led i att motverka rasism och främlingsfientlighet och bygga förtroende för de åtgärder och insatser som kommunen, polisen och andra myndigheter verkställer, är det extra viktigt att kommunen tillsammans med polisen fortsätter att ge den faktiska bilden av läget av genom kommunens webb och appar, FB med mera.

9) Insatser för unga med psykisk ohälsa

Unicef har i 38 länder mätt Barns psykiska välbefinnande utifrån hur tillfredsställda barn uppger att de är med livet, samt utifrån självmordsstatistik i åldrarna 15 till 19. Sverige hamnar i undersökningen på plats 22. En viktig faktor för läget i Sverige bedöms vara ungdomsarbetslösheten, i synnerhet bland gruppen ungdomar som varken studerar eller arbetar, vilken är större i Sverige än i de övriga nordiska länderna. Det är en väldigt sårbar grupp och just arbetsmarknaden är en viktig faktor generellt för unga när det gäller framtidstro och oro inför framtiden. Här gäller det naturligtvis att fånga upp ungdomar i riskzonen i skolan för att ge stöd. För att klara utmaningen med den ökande psykiska ohälsan hos våra unga är vi övertygade om att hinder och begränsningar för att söka hjälp måste monteras ner och nya lösningar byggas upp. Här vill vi peka på ett sätt som kan vara väl värt att pröva, Headspace det är en förebyggande verksamhet där unga kan få ett stödsamtal direkt utan remiss. Vi vill att Österåker tar initiativ i frågan särskilt mot bakgrund av att vi har mötts i debatten i kommunfullmäktige positivt, men vi kan inte se några resultat i form av att ny sådan verksamhet provas.

10) Etablering på arbetsmarknaden är viktig

Att så snabbt som möjligt komma ut i egen försörjning är viktigt för en bra integration i det svenska samhället. Att kunna stå på egna ben i egen försörjning är ett viktigt steg för alla unga in i ett gott vuxenliv. Därför måste Österåker som kommun arbeta stödjande i samarbete med andra myndigheter och organisationen för att unga oavsett födelseort gör bra val på sin ban ut i vuxenlivet och till egen försörjning.

Miljö & Klimat & hållbarhet – Bidrag till Agenda 2030

Höga temperaturer, skogsbränder runt om i världen och översvämningar inte minst här i Österåker visar att klimatförändringarna är här. Ett förändrat klimat kräver att vi tänker till hur vi planerar och bygger samhället. Vi stärker det lokala miljö- och klimatarbetet och tillför **5 000 tkr** i 10 punkter.

1) Kommunens miljömål och klimat och energistrategi

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, här har Österåker ett ansvar. Kommunfullmäktige antog i oktober 2016 lokala miljömål. Utan ordentlig utvärdering av arbetet med miljömålen fattade kommunfullmäktige beslut om ett hållbarhetsramverk, som ersättning av miljömålsdokumentet. Ramverkets struktur utgår från Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Vi har högre ambitioner än arbetet som vi hitintills kunnat se.

2) Klimatanpassade åtgärder

Vi vill att Österåkers arbetar med inriktning till att öka kollektivtrafiken, till och från vår kommun men även inom kommunen. Det behov genomtänkt infrastruktur av vägar som ger bättre flöden av trafiken som ger minskade köer, köer som ger onödiga utsläpp. Satsa på en sammanhållen cykelstruktur inom kommunen, på Ljusterö samt verka för att cykelleden via Rydbo till Täby kan rustas upp. Vi vill få ordentlig fart på återvinning och återanvändning så att vi får en mer hållbara konsumtion. Vi vill att Österåker snarast tar fram en plan för hur vi skall kunna hantera ett tuffare klimat med mer nederbörd och med mer torra perioder.

3) Ökade insatser för återbruk

Vi måste konsekvent utveckla vårt sätt att spara på jordens resurser. På övergripande nivå vill vi se ökat fokus på återbruk. Vi vill att det inom varje nämndområde ses över på vilket sätt det går att fokusera på återbruk. Vi vill att Österåkers kommun utreder möjligheterna att anamma ett liknande arbetssätt som i Eskilstuna kommun för att öka insatserna kring återbruk som till exempel ReTuna Återbruksgalleria. Gallerian är Sveriges första galleria som tar till vara på saker som behöver nya hem.

Den största skillnaden på dagens modell i Österåker är att man i Eskilstuna genomför renovering och reparation av saker som lämnas in vilket ger ett mycket mer kreativt återbruk. Det betyder att det blir fler saker som får nytt liv och kan säljas vidare, miljön sparas och kan ge fler småföretag och ger fler arbetstillfällen. Till ReTuna återbruk hänvisar kommunen alla förskolor för att i första hand handla in återbrukade leksaker. Se avsnittet Kultur- och fritidsnämnden med förslag om att inrätta en fritidsbank för sport och idrott, kläder som utrustning. Österåker behöver också ta initiativ till att det inom kommunen finns ett företag nytt eller etablerat som kan ta hand om båtskrotning, återbruka det som går att återbruka och resterande går till destruktion.

På Brännbackens återvinningscentral kan man lämna hela och rena saker i Återbruket. Här samverkar Roslagsvatten med t ex Human Bridge och Berga Secondhand. Detta är ett bra initiativ men det finns mer man kan göra för att öka andelen saker som går till återbruk som till exempel i Eskilstuna, med ReTuna där man tagit tanken ett steg längre med mycket gott resultat.

4) Fairtrade City

Vi föreslår att Österåkers kommun ansöker om att bli diplomerad som en kommun med engagemang för etisk konsumtion och hållbar handel i linje med Agenda 2030. Som diplomerad ingår kommunen i ett nätverk av kommuner och regioner som arbetar tillsammans för samma mål. Idag är 49 kommuner och runt 2 000 städer världen över diplomerade. Diplomeringen innebär att kommunen lever upp till kriterier för strategiskt arbete, hållbarhetskrav i upphandlingar och har ett aktivt informations- och engagemangsarbete i lokalsamhället. Det är ett samarbete mellan kommun, näringsliv och civilsamhälle. Samarbetat leds i de flesta kommuner av en samverkansgrupp.

5) Nya Åkersberga med gröna och klimatsmarta lösningar

I samband med att Åkersberga skall bli mer av en småstad är vår vision att det nya omfattar gröna och klimatsmarta lösningar. Klimatförändringar med fler mycket varma dagar och mer kraftfull nederbörd kräver sina lösningar, med behov av skugga som av att ta hand om dagvatten. I det sammanhanget kan växtlighet vara en lösning då växter renar luft, vegetation dämpar trafikbuller, bin pollinerar grödor och vår hälsa förbättras. Fler blomstrande tak i Åkersberga. Fler sedumtak, eller varför inte tillåta odlingar på tak? Gröna innergårdar, gångstråk, torg och längsgator. Österåker borde titta närmare på Boverkets material "naturens tjänster i staden – till nytta och glädje" och hur man kan räkna med ekotjänster som gjorts i Upplands Väsby som ger attraktivt boende. Eller titta på hur man i London och i Oslo fokuserat på "green city solutions" som artificiella träd som torn fyllda med mossa som äter upp partiklar och kvävedioxid och producerar syre.

6) Bygg flerbostadshus i trä

Sedan mitten av 90-talet har 230 av Sveriges 290 kommuner uppfört flervåningshus eller andra större byggnader med stomme av trä, framförallt bostäder. Fördelar med att bygga i trä är starkt nedkortade byggtider genom industrialisering av byggprocesserna. Vi vill att Österåkers kommun tar initiativ till att det byggs hus i trä, så även flerbostadshus.

7) Kampanj om mikroplaster och plan för att rädda bin

Vi vill att kommunen involverar våra invånare i det viktiga klimat och hållbarhetsarbetet. Ger information om vad vi alla kan bidra med för att minska klimatpåverkan. Vi föreslår att Österåkers kommun i samarbete med Roslagsvatten under år 2022 och 2023 genomför en informationskampanj till kommunen internt och våra invånare i syfte att minska utsläpp av mikroplaster. Ta fram en aktionsplan för att rädda bin, fjärilar och andra pollinationer.

8) Håll baden rena

Vi vill genomföra en kampanj som involverar såväl vuxna som barn "Håll rent på badplatserna". Badplatserna skall hålla hög standard och fria från skräp, för att klara det måste vi ta hjälp av kommunens medborgare, vi föreslår en kampanj för ändamålet under 2022 och 2023.

9) Fler koloniträdgårdar

Allt fler har hemestrat, och det finns en klar trend för ett ökat odlingsintresset och intresset för klimat och miljöfrågorna har skapat stor efterfrågan på odlingslotter och det är inte bara i Sverige som trenden brer ut sig. Vi vill att Österåkers kommun tillsammans med fastighetsbolaget Armada ser över möjligheten att anlägga en/flera koloniträdgårdar där man kan hyra en odlingslott.

10) Energirådgivning och solceller

Vi vill att Österåkers kommun tillsammans med fastighetsbolaget Armada utreder möjligheterna att placera solceller på fastigheter där kommunen bedriver verksamhet. Att Österåkers kommun fortsätter ge energirådgivning och informerar om tjänsten.

Slopad besparing på kärnverksamheten

Alliansen har beslutat att produktionsutskottet har ett påhittat "avkastningskrav" på 5 000 tkr årligen. Vi motsätter oss detta besparingskrav riktad mot kommunens kärnverksamheter. Vi tar bort besparingen och tillför **5 000 tkr**.

Slopad besparing på KS

I direktiv och anvisningar för budget 2022, plan 2023-2024 så genomförs en besparing på MHN på 1 464 tkr. Denna besparing avser vi att inte genomföra och kompenserar nämndens budget med **1 464 tkr**.

Kompensation av för låg indexuppräknings

I planeringsdirektivet för budget 2022, plan 2023-2024 har index för kommunstyrelsen räknats upp med 1,7 %. Prognosen enligt PKV visar på en indexökning med 2,1 % för år 2022. Vi finansierar indexuppräkningsen fullt ut och tillför **836 tkr**.

Skärgården

Skärgården är en del av Österåkers kommun och vi vill i dialog med skärgårdsborna ge skärgården stöd för att klarar sina särskilda utmaningar och kan utvecklas i den takt som natur och klimat kräver. Det är frustrerande att som den budget som antogs för år 2018 där fans medel tillsatta för en deltidstjänst för en skärgårdsutvecklare, men någon sådan tjänst tillsattes aldrig. Vi föreslår ännu en gång att resurser avsätts för en tjänst 100 % som skärgårdsutvecklare inom Näringslivs- och utvecklingsavdelningen, **700 tkr**.

Vi har tidigare föreslagit att kommunen inrättar ett skärgårdsutskott i syfte att finna stadigvarande forum för kontinuerliga samtal och dialog för att fatta beslut som utvecklar och gynnar skärgården. Vi tror på idén och hoppas så småningom få stöd för att ett skärgårdsutskott inrättas. Det saknas en uttalad ambition för Österåkers del vad gäller sin skärgård, vi hoppas att det tematiska tillägget skall vara ett steg i rätt riktning. Samtal med Trafikverket måste fortsätta så att det blir ett Ljusterö paket med konkret innehåll för gång- och cykelvägar, förbättra vägen till Åsättra hamn m.m. Skärgårdsskolornas framtid bör utredas i samverkan med närliggande skärgårdskommuner, i dialog med regionen samt ge stöd för initiativet "ringar på vattnet", säkra tillgången till läkare och distriktsköterska på Ljusterö och i vår skärgård som helhet.

Näringsliv – arbetsmarknad och integration

Näringslivsenhetens fokus är att bidra till en minskad arbetslöshet, trygga kompetensförsörjningen för det lokala näringslivet, öka anställningsbarheten genom kompetenshöjande insatser, förbättrad samordning mellan olika kommunala insatser samt förenkla för både invånare och företag. Det kan röra sig om praktik eller olika typer av subventionerade anställningar men med målet att få en osubventionerad anställning. Enhetens arbete är viktigt dels för de personer som här kan få hjälp för att komma in i samhället genom egen försörjning, dels för att det samtidigt minskar kostnaderna för ekonomiskt bistånd, en s k vinn–vinn situation. Vi tillför **1 000 tkr**.

Återbetalning av arvoden som saknar lagligt stöd (AA+AU)

De arvoden för partiinternas alliansberedningarna som genomförts sedan 2015, som inte finns beslutade om i kommunstyrelsen och som saknar lagligt stöd enligt PWC rapport och kommunens revisorer menar vi skall återbetalas. En uppskattad intäkt till kommunen med cirka **1 000 tkr**.

Inrätta en Krångelombudsman

Ingen skall behöva uppleva onödigt krångel i sina kontakter med Österåkers kommun. För att de som upplever att det är krångligt inrättar vi en specifik person en Krångelombudsman som får ta tag i det problem som uppfattas som krångligt och åtgärda detta i kommunens alla verksamheter. Vi tillför **600 tkr**

Personal - Rätten till Heltid som norm, deltid som en möjlighet

Kommunal har skrivit avtal med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om att förändra arbetsplatserna så att heltid ska vara det normala. Det betyder att bemanning, arbetsmiljö och schemaläggning ska organiseras så att de anställda kan arbeta heltid. Vid nyanställning ska heltid erbjudas och andelen som jobbar heltid ska vara högre. Senast 2023 ska förändringen vara genomförd. Det kollektivavtal som tecknats med Kommunal säger att heltidsanställning skall vara norm 2021, vi kan inte se att Österåker följer avtalet och normen måste därför skyndsamt inrättas under 2022. Det innebär att en plan behöver tas fram för att införa heltidsanställningar enligt avtalet. Kravet om heltid ska gälla oavsett utförare. Dessutom skall inte "delade turer" användas då de skapar en dålig arbetsmiljö. Nu är det verkligen dags att sjösätta rätten till heltid. Vi tillför **600 tkr**

Alliansens kommunstyrelseberedning läggs ner

Beslut om den ensidigt tillsatt kommunstyrelseberedning med enbart alliansen företrädare föreslås läggas ner. Denna ensidigt tillsatta beredning verkar menligt för demokratin. Minskad kostnad med ca **200 tkr**.

Utökat stöd till Närradion

Det är fantastiskt att vi har i Österåker en närradio som sköts och drivs på föreningsbasis. Vi vill utöka stödet till närradio, vi tillför **200 tkr**.

Ny finansieringsmodell för utbyggnad och tillbyggnad av skolor.

Idag finansieras utbyggnad och tillbyggnad av skolor genom att skolorna själva får stå för hela kostnaderna vilket har direkt påverkan på skolpengen som blir lägre vilket ger inverkan på mängden resurser för att bedriva undervisning. Vi vill därför att en ny finansieringsmodell skyndsamt tas fram och som skall börja gälla under 2022/2023 för utbyggnad och tillbyggnad av skollokaler som inte påverkar resurserna för att bedriva undervisning. Vi tillför **50 tkr** för framtagande av ny finansieringsmodell

Uppdrag:

Covid-19 en sjukdom vi får leva med

Enligt Folkhälsomyndighetens bedömning är covid-19 är en sjukdom som vi måste lära oss att leva med i samhället och arbetet med testning och smittspårning ute i regionerna måste fortsätta. Skulle utvecklingen vända till kritiska nivåer finns en beredskap att införa restriktioner igen. Denna beredskap måste även vi i Österåkers kommun ha. Vi måste här i Österåker uppmuntra göra vad vi kan för att bidra med information om vikten av att vaccinera sig. Att vaccination, enligt Folkhälsomyndigheten är det mest effektiva verktyget vi har. Pandemins effekter för kommunens verksamheter måste analysera, och vid behov ges extra stöd. Kommunen måste fortsatt följa och bevaka utvecklingen och vara beredd att snabbt vidta åtgärder.

Löneutveckling

Österåkers kommun borde som arbetsgivare kunna ge sin personal en extra satsning utöver förhandlad pott, oavsett avtalsområde. Vi vill att frågan utreds och utformas tillsammans med de fackliga parterna.

Bidrag för arbetskläder

Utreda möjligheten att ge bidrag som en arbetsmiljöåtgärd för vissa yrkesgrupper. Inom yrkesgrupper som går och står mycket vill vi utreda möjligheten att ge bidrag som en arbetsmiljöåtgärd till dessa yrkesgrupper för skor.

Översynen av titlar inom LSS

Inom LSS området har en rad anställdas höjda kompetens medfört att man erhållit titeln stödassistent. Detta skall utredas så att man erhåller en matchande löneutveckling.

Plan för att behålla och rekrytera inom bristyrken

Österåkers kommun fortsätter att växa och vi förväntas ha en befolkning på 70 000 – 75 000 år 2040. Då gäller det att hänga med i utvecklingen med allt vad det innebär. Behovet av kompetenser inom de kommunala förvaltningarna behöver utredas på kort- mellan- och lång sikt. En attraktiv kommun är också en kommun med god service och hög kvalitet i sina tjänster. Vi föreslår att en plan ska upprättas för att behålla och rekrytera inom bristyrken.

Villkor vid upphandling

Villkor i enlighet med kollektivavtal skall ställas som krav i samtliga upphandlingar. Detta ska gälla i samtliga led genom huvudentreprenörsansvar. Löpande kontroll och leverantörer införs. Målet ska följas upp och redovisas regelbundet.

Turist och information Österåker är nedlagt men behovet kvarstår

2019 lades Turist och informationsbyrån ned. I samband med detta skulle dessa tjänster utvecklas digital. Vi kan inte se att det har gjorts utan måste konstatera att Österåker står i det närmaste helt utan dessa tjänster. Österåker skall självfallet marknadsföra de event och fina besöksplatser och unika historia för att bidra till näringslivet och med det en positiv marknadsföring av kommunen. Hur detta skall ske bör skyndsamt utredas och genomföras det kan mycket väl göras i samband med arbetet med att ta fram destinationsstrategin(sikte mot 2030).

Skärgårdsskolorna

Utreda skolornas framtid i samverkan med närliggande skärgårdskommuner.

I kontakt med Regionen säkra tillgången till läkare, distriktssköterska på Ljusterö och i vår skärgård som helhet.

Insyn av verksamheter som utförs av privata utövare

Program för uppföljning och insyn av verksamheter som utförs av privata utövare skall tas fram

Renoveringar av befintliga idrottsanläggningar

Program tas fram för nödvändiga renoveringar av befintliga idrottsanläggningar skall tas fram.

En bouleanläggning värd namnet

Vi har tidigare motionerat om att Österåker skall bygga en ordentlig boulehall. Vi har tittat på Norrtälje kommuns hall som en lämplig modell. Vi är av uppfattningen att den bana man nu anlägger i entrén på den nya multihallen inte tillgodoser de önskemål och behov som finns. Det krävs fler banor för att kunna genomföra tävlingar och dessutom så behöver utövarna avskildhet under sitt utövande. Frågan skall utredas så att en hall kan anläggas.

Tidsbegränsade bygglov för samhällsviktiga välfärdstjänster bör undvikas

Under åren har vi noterat fler fall där olika huvudmän haft tillfälliga bygglov. När dessa gått ut har uppenbar risk uppstått för brister i kontinuitet av verksamheten som bedrivs. Vi ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att bevaka de välfärdstjänster som har tillfälliga bygglov, så att inte kommunen och de som brukar dessa ställs inför en akut situation.

Gör Österåker till en lärande och öppen myndighet

Kommunen måste se till att ta fram rutiner för det fortlöpande och långsiktiga arbete med styrdokument. När ett dokument, t.ex. en strategi skall revideras så skall det dokument som skall ersättas utvärderas. Vi vill att rutiner tas fram för utvärdering och analys av kommunens styrdokument (strategier, program etc.) så att det finns att ta del av innan nytt dokument antas.

Österåker skall införskaffa regnbågsflaggor

Regnbågsflaggan är en global symbol för lika rättigheter och synliggörande av Hbtqi-personer. Flaggan står för mångfald, respekt och fred, för tolerans, öppenhet och synliggörande. De flesta kommuner i vårt län flaggar med regnbågsflaggan dock inte Österåkers kommun. Att det skall ske ser vi som en självklarhet.

Säby förskola

Samhällsbyggnadsförvaltningen ges i uppdrag att arbeta vidare utifrån att Armada ombuds förvärva fastigheten Säby 2:31 i syfte att utöka den kommunala förskoleverksamheten för att få en sammanhållen förskoleverksamhet med kommunalt huvudmannaskap.

Förverkliga beslutet om Naturum

2017 beslutade Kommunfullmäktige om att bifalla Socialdemokraternas motion om att undersöka möjligheterna för att skapa ett Naturum i Österåkers kommun. Inför budget 2022 kan vi konstatera att inget gjort sedan dess. Därför skall frågan skyndsamt utredas.

6 Organisation

6.1 Lagg ner utförar och beställarnämnds modellen

Dagens styrmodell, beställar/utförarmodellen (BUM) skall läggas ner då vi ser att det råder tydliga problem med uppföljning/utvärdering. Det råder en otydlighet i organisationen gällande ansvarsfördelning och samordningsbrister på grund av dubbla förvaltningar. Vi anser att besluten och pengarna skall ligga så nära verksamheten som möjligt. Produktionsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete som beskriver förhållandena i verksamheten används av varken av nämnd eller förvaltning när beslut fattas eller förbereds.

En ny styrmodell ska tas fram där varje nämnd bär hela ansvaret för verksamhet, uppföljning och ekonomi och utgå från ett medborgarperspektiv, inte ett kundperspektiv. Politiken ska vara tydlig i sina prioriteringar och kvalitetskrav som ska uppfyllas. Professionen i de verksamheter kommunen driver skall inom ramen för politiska beslut och sitt ansvar ges möjligheter att utforma verksamheten. Möjligheten att välja skola och serviceproducent skall finnas inom ramen för nationella och lokala kvalitetskrav. I modellen skall samverkan vara den ledande principen. Senast 2022 skall en utvärdering ske av nämndorganisationen och senast 2022 skall utvärdering av de rådgivande organen ske.

6.2 Konsultväxling och minskad sjukfrånvaro

I arbetet med att använda varje skattekrone rätt bör Österåker granska områden såsom inköp av externa tjänster, konsulter, samt se över den administration som finns. Med fortsatta arbetsmiljöinsatser och med kommunens ambition att vara en bra arbetsgivare finns förutsättningar att behålla personal och vara en attraktiv arbetsgivare. Vi bedömer det möjligt att minska kostnaderna med **5 000 tkr** för år 2022.

Konsultkostnader			
2021 jan-aug (tkr)	Konsultkostnader	Investering*	Hyr av personal
Kommunfullmäktige, revision	765		0
Kultur och Fritid	296		0
Kommunstyrelsens förvaltning	807		0
Produktionsförvaltningen	280		2 192
Samhällsbyggnadsförvaltningen	2 126	14 970	348
Skolförvaltningen	445		0
Socialförvaltningen	-33		494
Vård och Omsorg	236		61
Total	4 923	14 970	3 095

Källa: Ekonomikontoret

7.0 Ekonomiska sammanställningar

7.1 Sammanställning nämndernas ramar

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
INTÄKTER			
Kommunfullmäktige	0	0	0
Val- och demokratinämnd	800	0	0
Kultur-och fritidsnämnd	1 890	1 890	1 890
Förskole- och grundskolenämnd	81 200	81 200	81 200
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	16 100	16 100	16 100
Vård- och omsorgsnämnd	79 350	79 350	79 350
Socialnämnd	40 300	40 300	40 300
Teknisk nämnd	6 800	6 800	6 800
Byggnadsnämnd	13 900	13 900	13 900
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	5 700	5 700	5 700
Kommunstyrelsen	103 300	103 300	103 300
SUMMA INTÄKTER	349 340	348 540	348 540
BRUTTOKOSTNADER			
Kommunfullmäktige	-9 150	-9 150	-9 150
Val- och demokratinämnd	-2 986	-2 986	-2 986
Kultur-och fritidsnämnd	-137 810	-137 810	-137 810
Förskole- och grundskolenämnd	-1 184 013	-1 184 013	-1 184 013
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-281 239	-281 239	-281 239
Vård- och omsorgsnämnd	-768 325	-768 325	-768 325
Socialnämnd	-147 885	-147 885	-147 885
Teknisk nämnd	-139 511	-139 511	-139 511
Byggnadsnämnd	-23 987	-23 987	-23 987
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-17 116	-17 116	-17 116
Kommunstyrelsen	-232 550	-232 550	-232 550
SUMMA BRUTTOKOSTNADER	-2 944 572	-2 944 572	-2 944 572
NETTOKOSTNADER			
Kommunfullmäktige	-9 150	-9 150	-9 150
Val- och demokratinämnd	-2 150	-2 986	-2 986
Kultur-och fritidsnämnd	-135 920	-135 920	-135 920
Förskole- och grundskolenämnd	-1 102 813	-1 102 813	-1 102 813
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-265 139	-265 139	-265 139
Vård- och omsorgsnämnd	-688 975	-688 975	-688 975
Socialnämnd	-107 585	-107 585	-107 585
Teknisk nämnd	-132 711	-132 711	-132 711
Byggnadsnämnd	-10 087	-10 087	-10 087
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-11 416	-11 416	-11 416
Kommunstyrelsen	-129 250	-129 250	-129 250
SUMMA NETTOKOSTNADER	-2 595 196	-2 596 032	-2 596 032

7.2 Kostnad och intäktsbudget

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
INTÄKTER/UTJÄMNING			
Skatteintäkter	2 288 820	2 412 049	2 542 715
Utjämningsystem, generella statsbidrag	281 000	255 000	200 000
Fastighetsavgift	110 000	110 000	110 000
Statsbidrag, Mactaxan	10 600	10 600	10 600
Verksamhetens avg/bidrag	349 340	348 540	348 540
Finansiella intäkter	12 000	12 000	12 000
Kapitalkostnader	63 000	66 000	68 000
Exploateringsintäkter	5 000	5 000	5 000
SUMMA INTÄKTER	3 119 760	3 219 189	3 296 855
KOSTNADER			
Fördelade kostnader	-2 944 572	-2 944 572	-2 944 572
Finansiella kostnader	-4 000	-4 000	-4 000
Avskrivningar	-51 000	-54 000	-56 000
Reglering, pensioner	-65 000	-65 000	-66 000
Oförutsett	-8 000	-5 000	-5 000
Sverigeförhandlingen, indexering	-8 000	-8 000	-8 000
Lokaler, inkl. multihall, bolltält mm	-8 000	-6 000	-6 000
Prisutveckling		-70 000	-80 000
Rationaliseringsåtgärder KS	6 200		
SUMMA KOSTNADER	-3 082 372	-3 156 572	-3 169 572
MARGINAL	37 388	62 617	127 283

7.3 Investeringsbudget

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
UTGIFTER			
Investeringsbudget	-134 000	-118 200	-121 200
Var av Teknisk nämnd	-126 000	-110 200	-113 200
Var av kommunstyrelsen	-4 000	-8 000	-8 000
Var av kommunstyrelsen (produktionsutskott)	-4 000	-8 000	-8 000
S prioriteringar	-297 500	-90 000	-10 000
Bolltält med konstgräsplan	-100 000		
Nytt badhus	-80 000	-80 000	
Österåkers gymnasium/Komvux	-60 000		
Förskole/klassrumsluft	-30 000	-10 000	-10 000
Säkra vägövergångar	-10 000	*1	
Gång- och cykelvägar	-10 000	*2	
Täljö - Rydbo	-4 000		
Skånsta ryttare samt ridstigar	-3 000		
Hårdvara förskola/skola	-500		
Summa utgifter	-431 500	-208 200	-131 200
INKOMSTER			
Teknisk nämnd	24 000	8 200	11 200
S prioriteringar	10 000	*3	*3
Summa inkomster	34 000	8 200	11 200
NETTO			
Summa (netto)	-269 200	-185 000	-115 000

Kommentar till 7.3 investeringsbudget

Investeringsnivån är högre än det prognostiserade resultatet och avskrivningsnivån. Resterande del finansieras genom egna medel och lån hos bank/finansieringsinstitut.

Internräntan föreslås enligt SKR för år 2022 att vara 1,00 procent. Det är en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört med den föreslagna internräntan år 2021 som är 1,25 procent. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

*1 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*2 Projekteringen får visa de slutgiltiga kostnaderna.

*3 Projekteringen får visa de slutgiltiga intäkterna av investeringarna.

7.4 Finansieringsanalys

Finansieringsbudgeten visar hur kommunens kassaflöde utvecklas.

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
FINANSIERINGSANALYS			
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	37 388	62 617	127 283
Justering för avskrivningar	51 000	54 000	56 000
Ökning av pensionsavsättning	65 000	65 000	66 000
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	153 388	181 617	249 283
Ökning/minskning kortfristiga fordringar			
Ökning/minskning kortfristiga skulder			
Medel från den löpande verksamheten	153 388	181 617	249 283
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-431 500	-208 200	-131 200
Investeringsbidrag	35 000	20 000	18 000
Medel från investeringsverksamheten	-396 500	-188 200	-113 200
Medel från finansieringsverksamheten	-243 112	-6 583	0